Sreda, 5. februar 2014

P7_TA(2014)0094

Okvir podnebne in energetske politike do 2030

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 5. februarja 2014 o okviru podnebne in energetske politike do 2030 (2013/2135(INI))

(2017/C 093/15)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju zelene knjige Komisije z naslovom „Okvir podnebne in energetske politike do 2030“ (COM(2013)0169) ,

— ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti členov 191, 192 in 194,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2011 o Evropi 2020 ([1]),

— ob upoštevanju Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES ([2]),

— ob upoštevanju Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES ([3]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Direktive Sveta 2004/67/ES ([4]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetsko infrastrukturo in o razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi Uredbe (ES) št. 713/2009, Uredbe (ES) št. 714/2009 in Uredbe (ES) št. 715/2009 ([5]), ter sporočila Komisije z dne 14. oktobra 2013 z naslovom „Dolgoročna vizija za evropsko infrastrukturo in naprej“ (COM(2013)0711), ki določa prvi seznam projektov skupnega interesa na ravni Unije na področju energetske infrastrukture,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Drugi strateški pregled energetske politike – Akcijski načrt EU za varnost preskrbe in solidarnost pri preskrbi z energijo“ (COM(2008)0781) z dne 13. novembra 2008,

— ob upoštevanju Direktive 2002/91/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o energetski učinkovitosti stavb ([6]),

— ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope (COM(2011)0665),

— ob upoštevanju bele knjige Komisije z dne 28. marca 2011 z naslovom „Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu“ (COM(2011)0144) in resolucije Evropskega parlamenta z dne 15. decembra 2011 o načrtu za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu ([7]),

([1]) UL C 188 E, 28.6.2012, str. 42.
([2]) UL L 315, 14.11.2012, str. 1.
([3]) UL L 140, 5.6.2009, str. 16.
([4]) UL L 295, 12.11.2010, str. 1.
([5]) UL L 115, 25.4.2013, str. 39.
([6]) UL L 1, 4.1.2003, str. 65.
([7]) UL C 168 E, 14.6.2013, str. 72.

Sreda, 5. februar 2014

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2011 z naslovom „Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050“ (COM(2011)0112) in resolucije Evropskega parlamenta z dne 15. marca 2012 o načrtu za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 ([1]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. septembra 2011 z naslovom „Časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri“ (COM(2011)0571) in resolucije Evropskega parlamenta z dne 24. maja 2012 o Evropi, gospodarni z viri ([2]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. decembra 2011 z naslovom „Energetski načrt za leto 2050“ (COM(2011)0885) in resolucije Evropskega parlamenta z dne 14. marca 2013 o energetskem načrtu za leto 2050, prihodnosti z energijo ([3]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. oktobra 2012 z naslovom „Močnejša evropska industrija za rast in oživitev gospodarstva“ (COM(2012)0582),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2010 o pregledu akcijskega načrta o energetski učinkovitosti ([4]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. marca 2013 z naslovom „Poročilo o napredku na področju energije iz obnovljivih virov“ (COM(2013)0175),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. novembra 2012 o vplivih črpanja plina in nafte iz skrilavca na okolje ([5]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. novembra 2012 o industrijskih, energetskih in drugih vidikih v zvezi s plinom in nafto iz skrilavca ([6]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o konferenci o podnebnih spremembah v Dohi v Katarju (COP 18) ([7]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2013 o mikroproizvodnji – proizvodnja električne energije in toplote v manjšem obsegu ([8]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. junija 2012 z naslovom „Energija iz obnovljivih virov: glavni akter na evropskem energetskem trgu“ (COM(2012)0271) in svoje resolucije z dne 21. maja 2013 o sedanjih izzivih in priložnostih za energijo iz obnovljivih virov na notranjem evropskem energetskem trgu ([9]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. novembra 2012 z naslovom „Za boljše delovanje notranjega energetskega trga“ (COM(2012)0663) in svoje resolucije z dne 10. septembra 2013 o boljšem delovanju notranjega energetskega trga ([10]),

— ob upoštevanju poročila Komisije z dne 14. novembra 2012 z naslovom „Stanje na evropskem trgu ogljika v letu 2012“ (COM(2012)0652),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. aprila 2013 z naslovom „Strategija Evropske unije za prilagajanje podnebnim spremembam“ (COM(2013)0216),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. marca 2011, v katerih je ponovno potrdil cilj EU o zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za 80 – 95 % do leta 2050 v primerjavi z letom 1990,

---

([1]) UL C 251 E, 31.8.2013, str. 75.
([2]) UL C 264 E, 13.9.2013, str. 59.
([3]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0088.
([4]) UL C 169 E, 15.6.2012, str. 66.
([5]) Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0443.
([6]) Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0444.
([7]) Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0452.
([8]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0374.
([9]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0201.
([10]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0344.

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2013 o konferenci o podnebnih spremembah v Varšavi na Poljskem (COP 19) ([1]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. maja 2010 o uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij za olajšanje prehoda na energetsko učinkovito gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika ([2]),

— ob upoštevanju poročila z dne 10. junija 2013 z naslovom „Assessment of cumulative cost impact for the steel industry“ (Ocena učinka stroškov za jeklarsko industrijo), ki ga je po naročilu Komisije pripravil Center za evropske politične študije ([3]),

— ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom „Exploiting the employment potential of green growth“ (Izkoriščanje zaposlitvenega potenciala zelene rasti) (SWD(2012)0092),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. junija 2012 o sodelovanju na področju energetske politike s partnerji izven naših meja: strateški pristop k zanesljivi, trajnostni in konkurenčni oskrbi z energijo ([4]),

— ob upoštevanju skupnega poročila Komisije in Mednarodne organizacije dela z naslovom „Towards a greener Economy: the Social Dimensions“ (Na poti k bolj zelenemu gospodarstvu: družbene razsežnosti),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. julija 2013 o modri rasti – krepitvi trajnostnega razvoja v morskem sektorju, sektorju pomorskega prometa in turističnem sektorju EU ([5]),

— ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,

— ob upoštevanju skupne razprave Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za industrijo, raziskave in energetiko v skladu s členom 51 Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane in Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenj Odbora za razvoj in Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A7-0047/2014),

A. ker so podnebni cilji, trajnostna rast, zanesljivost oskrbe z energijo, gospodarska in tehnološka konkurenčnost ter dokončanje enotnega energetskega trga velikega pomena za EU in so tesno povezani;

B. ker je to priznano v Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), ki določa, da cilji energetske politike Unije vključujejo delovanje energetskega trga, zanesljivost (energetske) oskrbe, energetsko učinkovitost, varčevanje z energijo, nove in obnovljive vire energije in medsebojne povezave ter da mora okoljska politika Unije prispevati k ohranjanju, varovanju in izboljšanju kakovosti okolja, varovanju javnega zdravja, skrbni in preudarni rabi naravnih virov ter spodbujanju ukrepov na mednarodni ravni za reševanje regionalnih ali svetovnih okoljskih vprašanj, in zlasti podnebnih sprememb;

C. ker dajejo samo zavezujoči cilji državam članicam potrebno prožnost za najbolj gospodarno in tudi stroškovno učinkovito dekarbonizacijo njihovih gospodarstev, ob upoštevanju nacionalnih razmer in posebnosti;

D. ker se je Evropski svet zavezal, da bo do 2050 zmanjšal emisije toplogrednih plinov za 80 do 95 % kot del potrebnih zmanjšanj, ki jih morajo doseči razvite države kot skupina;

E. ker mora okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 združiti skrbno upoštevanje podnebnih zavez (dolgoročnih in kratkoročnih) s potrebo po obravnavi nujnih gospodarskih in socialnih vprašanj, kot so zanesljivost oskrbe z energijo, visoki stroški energije za industrijo in gospodinjstva ter potreba po ustvarjanju novih delovnih mest in gospodarskem okrevanju ter prehod na model trajnostne rasti;

F. ker morajo različni cilji politike, kot so zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, zanesljivost oskrbe z energijo in okrepitev gospodarske rasti, konkurenčnosti in zaposlovanja, temeljiti na najsodobnejši tehnologiji, ki vire uporablja stroškovno najbolj učinkovito;

([1]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0443.
([2]) UL C 81 E, 15.3.2011, str. 107.
([3]) http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/metals-minerals/files/steel-cum-cost-imp_en.pdf
([4]) UL C 332 E, 15.11.2013, str. 28.
([5]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0300.

G. ker pravni okvir za sedanji podnebni in energetski sveženj, ki določa zavezujoče cilje glede deleža obnovljivih virov energije ter zmanjšanja porabe energije in emisij toplogrednih plinov, preneha veljati leta 2020; ker bi konec nacionalnih zahtev v zvezi z večjo uporabo obnovljivih virov energije lahko spodkopal potrebno rast v tem sektorju;

H. ker je Komisija v svojem zgoraj omenjenem energetskem načrtu za leto 2050 izjavila, da so blaginja ljudi, konkurenčnost industrije in celotno delovanje družbe odvisni od varne, zanesljive, trajnostne in cenovno dostopne energije;

I. ker so potrebne znatne naložbe za modernizacijo energetskega sistema, z dekarbonizacijo ali brez nje, kar bo vplivalo na cene energije v obdobju do leta 2030;

J. ker sta varčevanje z energijo in energetska učinkovitost najhitrejši in najcenejši poti za reševanje vprašanj, kot so zanesljivost oskrbe z energijo, odvisnost od uvoza, visoke cene in okoljska vprašanja;

K. ker je potencial za stroškovno učinkovite prihranke v stavbnem sektorju ocenjen na 65 milijonov ton ekvivalenta nafte (Mtoe) do leta 2020;

L. ker trenutna negotovost glede prihodnje usmeritve podnebne in energetske politike odvrača od zelo potrebnih naložb v čisto tehnologijo;

M. ker energetski načrt za leto 2050 navaja, da sta dekarbonizacija energetskega sektorja in scenarij z visokim deležem obnovljivih virov energije cenejša kot nadaljevanje sedanjih politik ter da bodo cene jedrske energije in energije iz fosilnih goriv še naprej naraščale, medtem ko se bodo stroški obnovljivih virov energije zmanjševali;

N. ker bi po ocenah načrta Komisije za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 z izboljšanjem kakovosti zraka na lokalni ravni v zdravstvu privarčevali do 17 milijard EUR letno do leta 2030, in ker Mednarodna agencija za energijo (IEA) ocenjuje, da bi lahko politike, ki so skladne s ciljem 2 °C, znižale stroške letnega uvoza fosilnih goriv v EU za 46 % oziroma 275 milijard EUR (1 % BDP EU) do leta 2035;

O. ker cene končne energije v zadnjem desetletju stalno naraščajo, zaradi česar so državljani EU vedno bolj zaskrbljeni, za podjetja in industrijo pa to predstavlja velik strošek;

P. ker je treba posvetiti pozornost učinku podnebne in energetske politike ne le na najbolj ranljive skupine v družbi, temveč tudi na gospodinjstva z nizkim in srednje visokim prihodkom, v katerih se je življenjski standard v zadnjih letih močno poslabšal;

Q. ker prometni sektor predstavlja velik delež emisij toplogrednih plinov in porabe energije v EU; ker so se emisije toplogrednih plinov iz prometnega sektorja od leta 1996 do 2007 povečale za 36 %;

R. ker podnebne spremembe neposredno in morebiti nepopravljivo ogrožajo človekov razvoj, biotsko raznovrstnost in nacionalno varnost, zaradi česar jih mednarodna skupnost mora obravnavati;

S. ker ocena delovne skupine I Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC) iz leta 2013 kaže, da imamo izbiro pri oblikovanju naše prihodnosti, vendar pa da se vrata priložnosti hitro zapirajo, saj smo že pokurili več kot polovico „ogljičnega proračuna“, da bi imeli realno možnost omejiti segrevanja na 2 °C, in da morajo sedanji cikli načrtovanja za večje poslovne in infrastrukturne naložbe pri sprejemanju odločitev to nujno upoštevati;

T. ker se je mednarodna skupnost na vrhu v Københavnu leta 2009 zavezala, da bo globalno segrevanje v 21. stoletju omejila na 2 °C predindustrijske ravni, in ker zaenkrat ne izpolnjuje te zaveze;

U. ker je peto poročilo IPCC o oceni nedavno potrdilo, da nismo na pravi poti v zvezi z omenjeno podnebno zavezo, saj bo več kot 1000 milijard ton skupnih emisij ogljika povzročilo zvišanje temperature za več kot 2 °C, polovico te količine pa smo že dosegli; ker bo nespremenjena praksa povzročila dvig temperature za več kot 2 °C v manj kot 30 letih; ker je treba zastaviti ambiciozne cilje in takoj z njihovim uresničevanjem;

V. ker so glede na poročilo Svetovne banke z naslovom „Turn Down the Heat“ (Znižajmo temperaturo) gibanja sedanjih emisij takšna, da bodo v 20 do 30 letih povzročila segrevanje za 2 °C in do leta 2100 za 4 °C;

W. ker je Svet, da bi podnebne spremembe ostale pod mejo 2 °C, leta 2011 ponovno potrdil cilj EU za zmanjšanje toplogrednih plinov za 80–95 % do leta 2050 v primerjavi z letom 1990;

X. ker je generalni sekretar OZN Ban Ki Muna povabil voditelje držav na vrh ZN o podnebnih spremembah, ki bo septembra 2014, z jasnimi zavezami za nadaljnje ukrepe v zvezi s podnebnimi spremembami;

Y. ker sedanje podnebne zaveze za leto 2020 v skladu s poročilom o vrzelih v zvezi z emisijami 2013 (Emissions Gap Report) programa Združenih narodov za okolje (UNEP) niso dovolj, da bi lahko preprečili nevarne podnebne spremembe, in ker bodo zato po letu 2020 potrebna ambicioznejša zmanjšanja emisij toplogrednih plinov;

Z. ker podatki Eurostata kažejo, da je EU svoje emisije CO_2 med letoma 1990 in 2011 zmanjšala za 16,97 % in je tako na pravi poti, da uresniči svoj cilj za leto 2020 na tem področju; ker so potrebna ambicioznejša zmanjšanja emisij CO_2, da bo EU ostala na pravi poti za uresničitev svojih podnebnih ciljev do leta 2050;

AA. ker podatki divizije za statistiko pri Združenih narodih kažejo, da so se svetovne emisije CO_2 med letoma 1990 in 2010 povečale za več kot 50 %;

AB. ker so se preverjene emisije EU od leta 2005 do 2012 v sistemu za trgovanje z emisijami zmanjšale za 16 % in v sektorjih, ki niso v sistemu za trgovanje z emisijami, za 10 %, kar kaže, da bosta cilja –21 % oziroma –10 % za leto 2020 verjetno dosežena več let prej;

AC. ker načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 kaže, da so zmanjšanja domačih emisij za 40–44 % na krivulji stroškovno učinkovitega poteka za skrajno spodnjo mejo cilja EU, ki je zmanjšanje za 80–95 % do leta 2050, zato si bo treba za leto 2030 zastaviti višji cilj od zmanjšanja za 44 %, da bi se gibali po krivulji stroškovno učinkovitega poteka do sredine oziroma zgornje meje omenjenega razpona;

AD. ker je Evropska agencija za okolje ocenila, da bodo stroški neprilagajanja na podnebne spremembe leta 2020 znašali najmanj 100 milijard EUR letno in leta 2050 do 250 milijard EUR za celotno EU;

AE. ker je EU po ocenah Mednarodne agencije za energijo (IEA) odgovorna za 11 % svetovnih emisij toplogrednih plinov, pri čemer pa so emisije CO_2 v EU, merjene v tonah na prebivalca, še vedno višje od svetovnega povprečja ter povprečja v gospodarstvih v vzponu in državah v razvoju, hkrati pa ima evropski enotni trg najvišji BDP od vseh gospodarstev na svetu in velike diplomatske zmožnosti; ker ima EU kljub temu, da je njena zmogljivost na področju zmanjševanja svetovnih emisij z enostranskimi ukrepi omejena, pomembno vodilno vlogo pri krepitvi podnebnih ukrepov drugih gospodarstev in zlasti v okviru doseganja zavezujočega sporazuma v Parizu leta 2015; ker mora EU zato zavzeti jasno in ambiciozno stališče ter zagotoviti, da bo prihodnji sporazum mogoče ratificirati v vseh državah članicah;

AF. ker je mogoče svetovni izziv podnebnih sprememb obravnavati samo, če se ambiciozne politike EU povežejo z zavezami tretjih držav;

AG. ker bi bilo treba cilj EU o zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in druge podnebne ukrepe EU, da bodo uspešni, umestiti v okvir prizadevanj na svetovni ravni; ker bi moral okvir za leto 2030 določati pogajalsko stališče EU za svetovni sporazum o podnebnih spremembah po letu 2015; ker bi bilo treba, dokler ni dosežen pravičen svetovni sporazum, ustrezno obravnavati konkurenčnost gospodarstva EU;

AH. ker bo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov pozitivno vplivalo tudi na javno zdravje z zmanjšanjem onesnaženosti zraka, zlasti v demografskih središčih;

AI. ker je proizvodnja vetrne in sončne energije 16. junija 2013 v Nemčiji dosegle visokih 61 % skupne proizvodnje električne energije, kar kaže, da so podnebne in energetske politike uspešne in bi jih morali jemati za zgled pri spodbujanju regionalnega usklajevanja in sodelovanja;

AJ. ker je imela EU po ocenah Eurostata leta 2011 13-odstotni delež obnovljivih virov energije in je na pravi poti, da doseže svoj cilj za leto 2020;

AK. ker je EU torej na pravi poti, da uresniči svoje zavezujoče cilje za leto 2020 (zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in večja uporaba obnovljivih virov energije), ne pa svoj okvirni cilj 20-odstotnega povečanja energetske učinkovitosti;

AL. ker se bo svetovna poraba energije po napovedih International Energy Outlook 2013 povečala za 56 % med letoma 2010 in 2040 (pri čemer azijske države, ki niso članice OECD, predstavljajo 60 % tega povečanja), fosilna goriva (vključno z velikim deležem premoga) pa bodo še naprej zagotavljala skoraj 80 % svetovne energije do leta 2040;

AM. ker naložbe v energetsko učinkovitost, obnovljive vire energije in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov medsebojno vplivajo na veliko načinov in ker je izjemno pomembno, da se kompromisne rešitve med temi cilji odprto obravnava in se o njih obvesti javnost;

AN. ker vlagatelji in industrijske panoge nujno potrebujejo jasen in dolgoročen okvir za podnebno in energetsko politiko EU z večjo stopnjo gotovosti in, posledično, jasnimi cenovnimi signali, da se spodbudijo srednje- in dolgoročne trajnostne naložbe, zmanjša s tem povezano tveganje in izkoristi priložnosti na svetovnem trgu trajnostnih tehnologij; ker je jasna podnebna in energetska strategija nujna za industrijsko konkurenčnost EU, spodbujanje gospodarske rasti in ustvarjanje novih delovnih mest;

AO. ker mora okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 združiti skrbno upoštevanje podnebnih zavez (tako dolgoročnih ciljev EU kot srednjeročnih mednarodnih dogovorov) s potrebo po obravnavi nujnih gospodarskih in socialnih vprašanj, kot so zanesljivost oskrbe z energijo, visoki stroški energije za industrijo in gospodinjstva in potreba po ustvarjanju novih delovnih mest in gospodarskem okrevanju;

AP. ker je zaradi omejene razpoložljivosti domačih virov ambiciozen prehod EU na obnovljive vire energije edini način, da se zagotovi zanesljiva oskrba z energijo po dostopnih cenah v prihodnosti;

AQ. ker Komisija v svojem energetskem načrtu za leto 2050, ki ga je Parlament podprl, navaja, da so energetska učinkovitost, energija iz obnovljivih virov in energetske infrastrukture možnosti za dekarbonizacijo gospodarstva, ki jih ne bomo obžalovali, in da bi bilo treba sprejeti ustrezne politike in instrumente;

AR. ker se Mednarodna agencija za energijo v svojem poročilu o trgu energetske učinkovitosti leta 2013 sklicuje na energetsko učinkovitost kot na prvo gorivo sveta in ker je energetska učinkovitost najcenejši in najhitrejši način za zmanjšanje energetske odvisnosti EU, večjo zanesljivost oskrbe z energijo, znižanje računov za energijo in boj proti podnebnim spremembam;

AS. ker potencial obnovljivih virov energije še ni v celoti izkoriščen, ker bodo ti viri na podlagi energetskega načrta Komisije za leto 2050 takrat imeli največji delež v preskrbi z energijo in ker je zato treba določiti posebne ciljne mejnike do omenjenega leta, da bi zagotovili verodostojne in stabilne obete za prihodnost v zvezi z obnovljivimi viri energije v EU in diverzifikacijo oskrbe z energijo na evropskem notranjem trgu za energijo, ki povečuje konkurenčnost EU in zanesljivost njene oskrbe z energijo ter prispeva k razvoju novih sektorjev in izvoznih priložnosti;

AT. ker bosta imela razvoj obnovljivih virov energije in večja energetska učinkovitost pozitiven učinek na podnebne in energetske cilje, kar bo okrepilo zanesljivost oskrbe z energijo v EU, njen vodilni tehnološki položaj in njeno industrijsko konkurenčnost, spodbudilo rast in zaposlovanje ter zagotovilo visoko dodano vrednost za EU v prihodnosti;

AU. ker je izboljšanje energetske učinkovitosti stroškovno najučinkovitejši in najhitrejši način za zmanjšanje energetske odvisnosti EU ter istočasno razbremenjuje končne uporabnike visokih računov za energijo ter ustvarja nova delovna mesta in rast za lokalna gospodarstva;

AV. ker so stroški EU za uvoz fosilnih goriv v letu 2011 znašali 406 milijard EUR (kar je več kot 1 000 EUR na prebivalca), njena odvisnost od uvoza energije pa naj bi se še povečala; ker ta odvisnost izpostavlja Unijo svetovnim cenam energije in političnim pretresom ter ogroža neodvisnost zunanje politike Unije in držav članic; ker je zato treba nujno zagotoviti čim večjo preglednost cen energije za končne uporabnike; ker se mora EU bolj osredotočiti na možnosti, ki jih „ne bomo obžalovali“, torej energetsko učinkovitost, obnovljive vire energije in energetsko infrastrukturo;

AW. ker sredstva, porabljena za uvoz fosilnih goriv, le malo prispevajo k naložbam, delovnim mestom ali rasti v Uniji, in ker bi preusmeritev teh sredstev v domače naložbe v energetsko učinkovitost, obnovljive vire energije in pametno infrastrukturo spodbudila gradbeništvo, avtomobilsko in visokotehnološko industrijo ter njihove dobavitelje v poproizvodni fazi, saj bi zagotovila kakovostna, visokokvalificirana delovna mesta, ki jih ni mogoče izvoziti/preseliti;

AX. ker Mednarodna agencija za energijo meni, da bosta dve tretjini potenciala energetske učinkovitosti leta 2035 še vedno neizkoriščeni, saj to področje ni dejanska politična prednostna naloga;

AY. ker so študije Fraunhoferjevega inštituta pokazale, da lahko EU stroškovno učinkovito doseže 40-odstotni prihranek energije do leta 2030;

AZ. ker so študije pokazale, da znaša potencial stroškovne učinkovitosti EU za prihranek končne energije več kot 40 % v vseh sektorjih gospodarstva (stanovanja 61 %, promet 41 %, terciarne dejavnosti 38 % in industrija 21 %); ker bi uresničitev tega potenciala prinesla 239 milijard EUR neto prihrankov letno pri računih za energijo;

BA. ker se več kot 40 % končne energije v EU porabi za ogrevanje in hlajenje, pri čemer (po podatkih evropske tehnološke platforme o ogrevanju in hlajenju iz obnovljivih virov) 43 % porabijo gospodinjstva, 44 % industrija in preostalih 13 % storitve;

BB. ker je dokazano, da se največji potencial za stroškovno učinkovit prihranek energije skriva na področju stavb, ki trenutno predstavljajo 40 % porabe končne energije v EU in 36 % njenih emisij CO_2;

BC. ker študije kažejo, da izboljšanje energetske učinkovitosti znižuje stroške, kar je enako koristno za industrijo kot za državljane;

BD. ker je pričakovati, da bo svetovno prebivalstvo ob sedanjih trendih preseglo 9 milijard do leta 2050 in da se bo svetovno povpraševanje po energiji povečalo za več kot 40 % do leta 2030;

BE. ker so vedno višje cene energije pripeljale do visokih stopenj energetske revščine v EU;

BF. ker je Evropski svet maja 2012 potrdil, da lahko energetska učinkovitost veliko prispeva k temu, da se zasuka sedanji trend zviševanja cen in stroškov energije, ki v glavnem prizadenejo najbolj ranljive člane družbe;

BG. ker bo ambiciozen cilj prihranka energije povečal neto zaposlenost za 400 000 delovnih mest do leta 2020, zlasti z ustvarjanjem zelo potrebnih delovnih mest v gradbenem sektorju, in razbremenil javne proračune z znižanjem stroškov za brezposelnost;

BH. ker je dokončanje notranjega energetskega trga pogoj za splošno zanesljivost oskrbe z energijo v EU, konkurenčne cene energije in stroškovno učinkovito uresničevanje njenih ciljev podnebne politike;

BI. ker različne subvencije za različne vire energije in energetske tehnologije brez usklajevanja in stroškovno učinkovitega izvajanja izkrivljajo konkurenco in preprečujejo dokončanje notranjega energetskega trga, ne da bi povečale gotovost naložb;

BJ. ker so subvencije za fosilna goriva leta 2011 samo za elektriko v EU znašale 26 milijard EUR in ta številka ne upošteva subvencij za plin in nafto;

Sreda, 5. februar 2014

BK. ker so sklepi zasedanja Evropskega sveta z dne 22. maja 2013 pozvali, naj ima prednost postopno odpravljanje okolju ali gospodarstvu škodljivih subvencij, vključno s tistimi za fosilna goriva;

BL. ker študije kažejo, da je nadgradnja in razvoj omrežij ter zagotovitev večjega števila povezav pomemben način za izboljšanje notranjega trga, zmanjšanje stroškov energije in povečanje konkurenčnosti industrije, v kolikor se za opredelitev ustreznih naložb opravi analiza stroškov in koristi;

BM. ker študije kažejo velike razlike v skupnih sistemskih stroških in učinkih med različnimi proizvodnimi viri; ker bi bilo treba takšne vidike upoštevati tudi v procesu oblikovanja podnebne in energetske politike EU;

BN. ker se bodo potrebne naložbe v energetsko infrastrukturo po ocenah Mednarodne agencije za energijo z naraščajočo decentralizacijo oskrbe z energijo prenesle z ravni prenosa na raven distribucije, pri čemer bodo distribucijska omrežja leta 2030 zahtevala tri četrtine teh naložb;

BO. ker izračuni Eurostata kažejo, da približno 40 % prebivalcev EU že živi v mestnih območjih in da urbanizacija narašča, in ker obnovljivi viri energije zmanjšujejo onesnaženost zaradi trdnih delcev v ozračju; ker prevoz predstavlja velik delež emisij in ker bodo prizadevanja za energetsko učinkovitost pozitivno vplivala nanj;

BP. ker je Komisija v svojem energetskem načrtu za leto 2050 izjavila, da je nadgradnja omrežja neizogibna in da bodo, kar je še pomembneje, stroški enaki ne glede na izbiro prihodnjega energetskega scenarija, tudi v primeru odločitve za scenarij z nespremenjenim ravnanjem; ker je treba zato nujno razviti pametno, povezano omrežje in izbrati scenarij, ki temelji na obnovljivih virih energije in energetski učinkovitosti, saj je to edina pot za uresničitev ciljev trajnosti, konkurenčnosti, energetske neodvisnosti, zanesljive oskrbe z energijo in dostopnih cen energije;

BQ. ker sektorja trajnostne energije in okoljske tehnologije po ocenah evropskega poročila o konkurenčnosti za leto 2012 ponujata veliko priložnosti za podjetja in ustvarjanje delovnih mest;

BR. ker Evropsko poročilo o konkurenčnosti za leto 2012 priporoča, da se morajo podjetja EU, da bodo ostala konkurenčna, osredotočiti na izkoriščanje poslovnih priložnosti, ki jih ponujajo globalni okoljski in družbeni cilji in izzivi;

BS. ker po ocenah v energetskem načrtu Komisije za leto 2050 vsi ocenjeni scenariji za dekarbonizacijo zahtevajo, da bo delež obnovljivih virov energije znašal od 55 do 75 % porabe končne energije leta 2050; ker bo delež obnovljivih virov energije po letu 2020 na podlagi istih ocen strmo upadel, če ne bodo sprejeti dodatni ukrepi;

BT. ker je EU trenutno vodilna v svetu na področju tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, saj je v tem sektorju ustvarila že približno pol milijona delovnih mest; ker bo večji delež obnovljivih virov energije prinesel dolgoročnejšo trajnostno rast in večjo zanesljivost oskrbe z energijo;

BU. ker sektor obnovljivih virov energije prispeva 1 % BDP EU in neposredno ali posredno zaposluje približno 1,2 milijona ljudi, 30 % več kot leta 2009; ker bo leta 2020 2,7 milijona ljudi v EU zaposlenih v sektorju obnovljivih virov energije;

BV. ker sektorja obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti kljub krizi rasteta in je pričakovati, da bosta v prihodnosti še prispevala k rasti BDP EU;

BW. ker so študije pokazale, da je Kitajska najprivlačnejša država za naložbe v obnovljive vire energije, v skupino najbolj privlačnih pa spadajo še ZDA, Indija, Japonska, Kanada in Avstralija;

BX. ker je treba zagotoviti konkurenčnost EU na svetovnem trgu;

BY. ker sta povečanje raziskav raznih novih in trajnostnih oblik energije ter izmenjava dobrih praks najboljša možnost za dolgoročno rešitev te težave;

BZ. ker trajnostni razvoj temelji na ravnotežju med tremi stebri – okoljskega, gospodarskega in družbenega razvoja;

CA. ker imajo lokalne in regionalne ravni bistveno vlogo pri spodbujanju in izvajanju potrebnih ukrepov za preusmeritev v nizkoogljično gospodarstvo;

Cilji

1. pozdravlja zeleno knjigo Komisije o okviru podnebne in energetske politike do leta 2030 in pričakuje, da se bo Evropski svet na ta vprašanja odzval realistično, a ambiciozno, stroškovno učinkovito in prožno ter da bo ohranil trajnostno konkurenčno prednost EU z njenim znanjem in izkušnjami na področju energetike in to vzdrževal na kratki in dolgo rok;

2. izraža veliko zaskrbljenost nad predlogi za novo strukturo upravljanja v zvezi z okvirom do leta 2030 in opozarja, da okvir do 2020 temelji na popolnem soodločanju med Parlamentom in Svetom; vztraja, da morajo vsi morebitni zakonodajni predlogi Komisije temeljiti na polnem soodločanju med Parlamentom in Svetom;

3. obžaluje, da je sporočilo Komisije z naslovom „Okvir podnebne in energetske politike za obdobje 2020–2030“ (COM(2014)0015), sprejeto 22. januarja 2014, z več vidikov kratkovidno in neambiciozno, zlasti ko gre za odsotnost nacionalnih ciljev v zvezi z obnovljivimi viri energije in smiselne nove ukrepe za spodbujanje energetske učinkovitosti; je seznanjen z nedavnim sporočilom Komisije o cenah in stroških energije v Evropi (COM(2014)0021);

4. je seznanjen z nedavno objavo prvega dela petega ocenjevalnega poročila Mednarodnega odbora za podnebne spremembe, sprejetega 27. septembra 2013, ki potrjuje, da je 95 odstotkov globalnega segrevanja posledica človekove dejavnosti (v primerjavi z 90 odstotki v četrtem poročilu iz leta 2007), in opozarja na možne posledice neukrepanja za stabilnost našega ekosistema;

5. poziva Svet in Komisijo, naj v okviru evropskega okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 izvajata večstranski pristop na podlagi politik, ki se bodo vzajemno krepile in usklajevale ter bodo dosledne, in ambicioznih zavezujočih ciljev glede zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti; poziva Komisijo in države članice, naj bolj izkoristijo medsebojno delovanje teh ciljev, saj so najprimernejše orodje za to, da bodo podnebni in energetski cilji EU v obdobju do leta 2030 doseženi na stroškovno učinkovit način – zagotovili bodo namreč naložbeno varnost v EU ter spodbodli in okrepili konkurenčnost in zanesljivost oskrbe z energijo;

6. poziva Komisijo in države članice, naj določijo zavezujoč cilj, da bi EU do leta 2030 zmanjšala domače emisije toplogrednih plinov za vsaj 40 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990; meni, da mora biti raven ambicioznosti skladna s stroškovno učinkovitimi načrti za uresničitev cilja glede dveh stopinj Celzija; poudarja, da bi morali ta cilj doseči s posamičnimi nacionalnimi cilji, tako da bi upoštevali razmere in potencial posameznih držav članic;

7. se strinja s tem, da bi se morala EU v okviru mednarodnih pogajanj o podnebju obvezati k izpolnitvi tega cilja v zvezi s toplogrednimi plini, in sicer pravočasno pred vrhunskim srečanjem, ki ga septembra 2014 organizira generalni sekretar ZN, in poziva Evropski svet, naj čim prej stori enako;

8. poziva Komisijo in države članice, naj določijo zavezujoč cilj EU do leta 2030 glede 40-odstotne energetske učinkovitosti, kar bi bilo v skladu z raziskavami o potencialu energetske učinkovitosti za prihranke; poudarja, da bi morali ta cilj doseči s posamičnimi nacionalnimi cilji, tako da bi upoštevali razmere in potencial posameznih držav članic;

9. poziva Komisijo in države članice, naj določijo zavezujoč cilj, da bi EU do leta 2030 uporabljala vsaj 30 % končne energije iz obnovljivih virov; poudarja, da bi morali ta cilj doseči s posamičnimi nacionalnimi cilji, tako da bi upoštevali razmere in potencial posameznih držav članic;

10. opozarja, da bodo morali k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov prispevati vsi gospodarski sektorji, da bo lahko Unija prispevala ustrezen delež v okviru globalnih prizadevanj; je prepričan, da je potreben zgodnji dogovor o okviru podnebne in energetske politike za leto 2030, da se EU pripravi na mednarodna pogajanja o novem pravno zavezujočem mednarodnem sporazumu, ter da državam članicam, industriji in drugim sektorjem zagotovi jasen pravno zavezujoč okvir in cilje za izvedbo potrebnih srednjeročnih in dolgoročnih naložb v zmanjševanje emisij, energetsko učinkovitost in obnovljive vire energije;

11. ugotavlja, da bo potek dekarbonizacije odvisen od različnih deležev trajnostne tehnologije v državah članicah: obnovljivih virov energije, jedrske energije ter zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida, če bo pravočasno na voljo; ugotavlja, da bo vključevanje večjega deleža obnovljivih virov energije zahtevalo precejšnje razširitve prenosnih in distribucijskih omrežij, dodatne prikloplјive rezervne oziroma skladiščne zmogljivosti;

12. opozarja, da bodo vsi morebitni dodatni stroški posredno ali neposredno preneseni na končne odjemalce, zato meni, da je zmanjševanje dodatnih stroškov dekarbonizacije energetskega sistema EU predpogoj za ohranitev evropske konkurenčnosti;

13. opozarja, da so države članice še naprej pristojne, da izberejo svojo mešanico energetskih virov, in bi se tako morale odločati za optimalno mešanico, ki bo omogočala doseganje ciljev energetske politike, zlasti dekarbonizacije;

14. meni, da je močan zavezujoč cilj glede energetske učinkovitosti primarnega pomena, da bo raba energije v Uniji čim bolj učinkovita, ta cilj pa bo tudi zagotovil, da bo doseganje ciljev glede toplogrednih plinov in obnovljivih virov energije lažje;

15. je prepričan, da so zavezujoči skupni cilji, ki združujejo skupna nacionalna prizadevanja, stroškovno najučinkovitejši in najprožnejši način, da se državam članicam zagotovi potrebna prožnost in spoštuje subsidiarnost;

16. poziva Evropski svet, naj vzdržuje raven napredka, doseženega na ravni EU, in dolgoročno zagotovi zanesljivost glede zastavljanja ambicioznih, a uresničljivih ciljev za okvir podnebne in energetske politike EU do leta 2030, in sicer upoštevaje stroškovno najučinkovitejši način, da se doseže dolgoročna zaveza Parlamenta in Sveta v imenu EU, da bomo do leta 2050 zmanjšali emisije toplogrednih plinov v EU za 80–95 % v primerjavi z letom 1990;

17. poziva Komisijo, naj poenostavi svojo podnebno in energetsko politiko, da bodo evropske politike bolj dosledne, prožne in stroškovno učinkovite;

18. opozarja, da bo cilj EU glede dekarbonizacije do leta 2050 dosežen le, če bo izveden odmik od fosilnih goriv, in da se je zato treba izogibati politikam, ki bi nas lahko priklenile nanje; ponavlja, da bo ambiciozno zastavljena dolgoročna politika na področju energetske učinkovitosti in energije iz obnovljivih virov pomagala preprečiti tako odvisnost; glede tega poudarja zadnje ugotovitve Mednarodne agencije za energijo, da so politike glede energije iz obnovljivih virov dolgoročno cenejše od zanašanja zgolj na cene ogljika, ker spodbujajo pravočasno vzpostavitev širokega portfelja tehnologij za pridobivanje energije iz obnovljivih virov, ki so potrebne za dolgoročno popolno dekarbonizacijo elektroenergetskega sektorja;

19. je prepričan, da je najboljši način za zadovoljitev sedanjih in prihodnjih evropskih potreb po energiji uravnotežena in pestra mešanica energetskih virov, pri kateri bo zmanjšana odvisnost od enega samega vira energije, hkrati pa ne bodo nastajale nove odvisnosti, če upoštevamo priporočilo Komisije, da je treba zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv; poziva države članice, naj upoštevajo te dejavnike;

20. poziva Komisijo, naj skupaj z zadevnimi industrijskimi sektorji in v okviru podnebnega in energetskega okvira do leta 2030 razvije posebne sektorske načrte, ki bodo industrijskim subjektom omogočali zadostno mero prožnosti;

21. meni, da se veliko ciljev v energetski politiki resda lahko doseže z zvišanjem cen energije;

22. poziva, naj se zagotovijo potrebna sredstva za raziskave in razvoj obnovljivih virov energije in tehnologij za varčevanje z energijo;

23. opaža splošno soglasje glede določanja novega zavezujočega cilja zmanjšanja emisij CO_2 na podlagi spremenjenega in dobro delujočega sistema za trgovanje z emisijami;

24. meni, da morajo dolgoročni cilji politike EU in posebna orodja politike za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov dosledno temeljiti na referenčnem letu 1990;

25. meni, da lahko EU poveča svoje ambicije glede zmanjševanja CO_2, če se druge države z največ emisijami v razvitem svetu in v državah v razvoju zavežejo, da bodo prevzele svoj delež prizadevanj za globalno zmanjšanje emisij;

26. opozarja, da je EU zaradi zavezujočega cilja glede obnovljivih virov energije za leto 2020 vodilna na področju inovacij v tovrstni tehnologiji; poudarja, da bo nadaljevanje te politike z zavezujočimi cilji glede obnovljivih virov energije še okrepilo položaj EU na tem področju; meni, da razvoj obnovljivih virov energije prispeva k doseganju cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, zmanjševanju potrebe po uvozu fosilnih goriv in povečevanju raznolikosti virov energije; zato meni, da bi si morala EU v okviru do leta 2030 zastaviti zavezujoč cilj glede obnovljivih virov energije; je prepričan, da je treba v prihodnost usmerjeno energetsko in podnebno politiko izvajati skladno s programom industrijske politike EU za konkurenčnost;

27. se strinja, da bi morali biti cilji za leto 2030 osredotočeni na razvoj in optimalizacijo vsega elektroenergetskega sistema, da bi čim bolje izkoristili zmogljivosti obnovljivih virov energije;

28. meni, da je EU na dobri poti, da uresniči cilj glede 20-odstotnega deleža obnovljivih virov energije do leta 2020; poudarja, da širitev na nacionalni ravni, ki je do določene mere neusklajena in se odvija izjemno hitro, močno vpliva na notranji energetski trg EU (med drugim prek tokovnih zank); meni, da se bodo morali sistemi oskrbe z energijo v prihodnosti bolj zanašati na obnovljive vire energije; vztraja, da je treba v odločitve o nadaljnji širitvi obnovljivih virov energije vključiti vse vidike sistemov oskrbe z energijo;

29. meni, da so dobro zasnovane, prožne in predvidljive podporne sheme primerno orodje za spodbujanje stroškovno učinkovitega razvoja obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti; poudarja, da bi se morale vse nacionalne sheme za podporo obnovljivim virom energije postopoma približati bolj integriranemu sistemu podpore na ravni EU ali nižji ravni, pri čemer bi upoštevali stopnjo zrelosti tehnologije in regionalne ter zemljepisne razlike, zaradi česar bi se ta okvir približal trgu ter bi bila zagotovljena naložbena varnost in enaki konkurenčni pogoji; meni, da ima Komisija pomembno vlogo pri zagotavljanju smernic v zvezi s tem, tudi pri skladnosti podpornih shem z notranjim trgom in pravili o državni pomoči, ob tem pa je treba upoštevati tudi pomen programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020;

30. meni, da bi moral biti okvir politike za leto 2030 vključen v dolgoročnejšo vizijo, zlasti do leta 2050, v skladu z različnimi načrti, ki jih je sprejela Komisija; ob tem je stališča, da bi bilo treba politike EU za leto 2030, kar zadeva zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, energijo iz obnovljivih virov in energetsko učinkovitost, razumeti kot mejnike na poti uresničevanja dolgoročnejših ciljev ob celovitem pristopu, ki bo zagotovil, da bodo stroškovno učinkoviti, predvidljivi in trajnostni;

31. meni, da ima regionalna politika EU osrednjo vlogo pri spodbujanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov in energetske učinkovitosti na vseevropski ravni; opozarja, da zaradi različnih geografskih razmer ni mogoče uporabiti enake energetske politike za vse regije;

32. priznava, da bi utegnile imeti subvencije za vse vire energije, vključno s fosilnimi gorivi in jedrsko energijo, pomembne posledice na cene energije; ugotavlja, da so nekateri obnovljivi viri energije (kot sta vetrna ali sončna energija na kopnem) cenovno že skoraj konkurenčni konvencionalnim virom in da bi bilo torej treba podporne sheme zanje prilagoditi tem razmeram in subvencije postopoma ukiniti, da bi lahko ta sredstva prerazporedili za raziskovalne in razvojne programe na področju energetske tehnologije, na primer obnovljive vire energije naslednje generacije in tehnologije shranjevanja; poudarja pa, da bi bilo to treba napovedati dovolj vnaprej, da temu sektorju ne bi povzročali škode, spremeniti pa bi bilo treba tudi zasnovo energetskega trga, racionalizirati upravne postopke in postopke povezovanja v omrežje ter poskrbeti za boljšo preglednost na energetskih trgih; obžaluje retroaktivne spremembe nekaterih držav članic v podpornih shemah, ki so omajale zaupanje vlagateljev in raven naložb v obnovljive vire energije; poziva Komisijo, naj preuči, kako bi lahko preuredili samo energetski trg tako, da bi zagotovili donosnost naložb v spremenljive obnovljive vire energije, ki sicer pozitivno vplivajo na zniževanje grosističnih cen, a tudi negativno vplivajo na donosnost naložb; poudarja, da so ambiciozni dolgoročni cilji glede obnovljivih virov energije ter raziskovalni in razvojni programi potrebni za znižanje stroškov v vseh tehnologijah obnovljivih virov energije ter za okrepitev inovacij in razvoja, predvsem pa za uporabo novejših in manj razvitih tehnologij; poziva Komisijo, naj preuči vpliv prednostnega pošiljanja energije iz obnovljivih virov na splošne stroške energije;

33. poudarja, da mora EU ob tem tudi zmanjšati svojo odvisnost od uvoženih fosilnih goriv; ugotavlja, da številne subvencije za fosilna goriva, jedrsko energijo in nekatere razvite tehnologije obnovljivih virov energije povzročajo strukturno izkrivljanje trga v številnih državah članicah; poziva države članice, naj čim prej odpravijo subvencije, zlasti okolju škodljive neposredne in posredne subvencije za fosilna goriva;

34. poziva Komisijo, naj z državami članicami pripravi načrte po posameznih državah z jasnimi obvezami za postopno ukinitev subvencij;

35. poziva Komisijo, naj pripravi seznam vseh nacionalnih in evropskih subvencij ter podpornih shem za obnovljive vire energije, in poziva države članice, naj v sodelovanju s Komisijo uvedejo doslednost in preglednost na ravni EU;

36. ugotavlja, da so naložbe v energijo iz obnovljivih virov precej otežene zlasti zaradi retroaktivnih sprememb, ki so jih sprejele nekatere države članice; poziva k stabilnemu in predvidljivemu okviru pravnih politik in ukrepov do leta 2030 na podlagi ambicioznega zavezujočega cilja glede obnovljivih virov energije, ki bo pomembno pripomogel k odpiranju delovnih mest ter zmanjševanju negotovosti, zniževanju naložbenega tveganja in stroškov kapitala ter s tem tudi k stopnji potrebne podpore;

37. ugotavlja, da dolgoročni cilji zagotavljajo politično stabilnost in krepijo zaupanje potrošnikov, s tem pa pripomorejo k nižjim premijam za tveganje za vlagatelje, kar je kritičen dejavnik pri razvoju obnovljivih virov energije, saj gre za kapitalsko intenzivne tehnologije; ugotavlja, da bi odsotnost ciljev precej povečala stroške obnovljivih virov energije, naložbe, ki bi jih omogočal dolgoročni cilj, pa bi po drugi strani zmanjševale stroške tehnologije in potrebo po posebni podpori;

38. poudarja, da je načrt Komisije za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 pokazal, da bi obnovljivi viri energije in večja energetska učinkovitost Uniji lahko prinesli letne prihranke od 175 do 320 milijard EUR;

39. poudarja precejšen potencial za odpiranje delovnih mest na področju obnovljivih virov energije (3 milijone delovnih mest do leta 2020) in energetske učinkovitosti (2 milijona delovnih mest do leta 2020) ([1]);

40. je prepričan, da je treba za učinkovito energijo iz obnovljivih virov izboljšati prožnost omrežij, infrastrukturo in zmogljivosti za prenos energije;

41. poziva Komisijo, naj zaradi hitrega vključevanja obnovljivih virov energije pripravi tudi predloge za osrednji trg – države članice, ki so naklonjene povezovanju in so pripravljene hitro sodelovati pri skupni proizvodnji, distribuciji in uporabi električne energije;

42. meni, da bi bilo treba učinek različnih virov energije na okolje in podnebje izdatno spremljati;

43. ponavlja, da je najcenejša energija tista, ki se nikoli ne uporabi; ob tem poudarja, da bi morali večjo energetsko učinkovitost razumeti kot temelj podnebne in energetske politike EU; je prepričan, da energetska učinkovitost prispeva k ohranjanju virov, pa tudi k zniževanju računov za energijo in energetske odvisnosti od uvoženega goriva, trgovinskih primanjkljajev in vplivov na zdravje, in izboljšuje dolgoročno mednarodno konkurenčnost evropskega gospodarstva ter pomaga zmanjševati emisije toplogrednih plinov v EU; poudarja, da raziskave kažejo, da bi 40-odstotno izkoriščen potencial EU glede stroškovno učinkovitih prihrankov energije pripomogel k vsaj 50-odstotnemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov do leta 2030 in k povečanju deleža obnovljivih virov energije v mešanici energetskih virov na 35 odstotkov; poziva države članice, naj nemudoma in v celoti izvajajo direktivo o energetski učinkovitosti in direktivo o energetski učinkovitosti stavb; poudarja, da je treba pri oblikovanju novih politik za energetsko učinkovitost upoštevati potencial vsej gospodarskih sektorjev in vseh gospodarskih razmer ter da bi se morali pri premiku k večji energetski učinkovitosti osredotočiti na vso verigo energetske ponudbe in povpraševanja, vključno s pretvorbo, prenosom, distribucijo in dobavo ter skupaj s porabo v industriji, stavbah in gospodinjstvih; ugotavlja, da so kampanje ozaveščanja o energetski učinkovitosti koristne;

([1]) Delovni dokument služb Komisije z dne 18. aprila 2012 z naslovom „*Exploiting the employment potential of green growth*“ (Raziskovanje potenciala zelene rasti za zaposlovanje) (SWD(2012)0092).

44. priznava, da EU ob upoštevanju sedanjih politik ne bo dosegla ciljev glede učinkovitosti za leto 2020; opozarja na obljube Komisije, da bo določila zavezujoče cilje glede energetske učinkovitosti za leto 2020 in dodatne ukrepe za države članice, če oziroma ko vsota njihovih posameznih ciljev ne bo ustrezala 20-odsotnemu cilju EU; opozarja, da morajo biti cilji za leto 2030 zasnovani kot mejniki za daljšo vizijo do leta 2050, da bodo upoštevani dolgoročni naložbeni cikli; poziva Evropski svet, naj kot temelj trajnostne energetske in podnebne politike določi cilje glede energetske učinkovitosti do leta 2020 in 2030;

45. poudarja, da samo en cilj glede emisij toplogrednih plinov, dosežen v glavnem prek sistema za trgovanje z emisijami, ne bo izkoristil velikega potenciala energetske učinkovitosti v sektorjih, ki niso v tem sistemu, večina prizadevanj za dekarbonizacijo do leta 2030 pa bo zagotovljena v sektorjih, vključenih v ta sistem, in po višji ceni, kot bi bilo treba; ugotavlja, da številne ovire pri izboljševanju energetske učinkovitosti niso finančne narave in jih sistem za trgovanje z emisijami ne more odpraviti znotraj enega samega cilja glede emisij toplogrednih plinov;

46. poudarja, da bi moralo biti zmanjševanje porabe energije v stavbah osrednji element dolgoročne politike EU za energetsko učinkovitost, saj ima prenova obstoječih stavb ogromen potencial za stroškovno učinkovite prihranke energije; poudarja, da je treba povečati sedanjo hitrost in kakovost prenove stavb, da bi EU lahko do leta 2050 zmanjšala porabo energije obstoječih stavb za 80 % v primerjavi z letom 2010;

47. ugotavlja, da bi sektorski cilj glede energetske učinkovitosti za stavbe spodbudil potrebno prenovo stavbnega fonda in tako zagotovil, da bomo izkoristili ogromni vir energije, ki ga predstavlja; priznava, da je večina ovir na tem področju pravnih, upravnih in finančnih, ne tehnoloških, ter da preoblikovanje trga terja svoj čas in bo v veliki meri odvisno od dolgoročnih ciljev in vmesnih ciljev do leta 2020, 2030 in 2040, zato da bi do leta 2050 ves stavbni fond približali ničelni stopnji porabe energije;

48. poziva Komisijo, naj si prizadeva za razvoj boljših metod in orodij za izračun in spremljanje napredka, s čimer bi lahko pripomogla k oblikovanju doslednejšega in preglednejšega pristopa EU k energetski učinkovitosti, in naj sodeluje z državami članicami za odpravo političnih ovir; ugotavlja, da se razmerje med energetsko intenzivnostjo in gospodarskimi rezultati že desetletja izboljšuje, četudi v glavnem iz gospodarskih razlogov; meni, da bi mogla biti energetska učinkovitost pomembno gonilo za vede o materialih in da so potrebna večja prizadevanja, da bi industrijskim panogam EU pomagali dodatno zmanjšati energijsko intenzivnost, zlasti z lastno proizvodnjo toplotne in električne energije, zaradi česar bo tveganje selitve ogljikovih virov manjše; poziva Komisijo, naj oceni in ovrednoti napredek in razvoj energetske učinkovitosti v EU v primerjavi z njenimi glavnimi svetovnimi konkurenti, izboljša energetske napovedi glede posebnih negospodarskih dejavnikov za izboljšanje energetske učinkovitosti in koristi energetskih prihrankov ter naj v okviru revizije smernic o državni pomoči pripravi ugodne pogoje za naložbe v energetsko učinkovitost; poziva Komisijo, naj še naprej pravočasno ocenjuje napredovanje energetskih prihrankov v EU v zvezi z izvajanjem direktive o energetski učinkovitosti in njenega prihajajočega pregleda;

49. sistem za trgovanje z emisijami je zaenkrat glavni instrument za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v industriji in energetskem sektorju, obenem pa stroškovno in gospodarsko učinkovito spodbuja naložbe v trajnostne tehnologije; zato meni, da so potrebne strukturne izboljšave sistema za trgovanje z emisijami, da se poveča njegova zmožnost učinkovitega in samodejnega odzivanja na gospodarske vzpone in padce, odpravi potreba po namenskem trgu in tržnih intervencijah in vlagateljem z dolgoročno predvidljivim in zanesljivim sistemom povrne gotovost; poziva k nujni strukturni reformi sistema za trgovanje z emisijami, ki naj bi jo predlagali leta 2014, da bi obravnavali aktualni presežek pravic in neprožnost tega mehanizma; poudarja, da bi morali z reformo sistema za trgovanje z emisijami zagotoviti, da bo ostal popolnoma tržen;

50. opominja Komisijo, da jo je Parlament že pozval k čimprejšnjemu predlaganju zakonodaje, s katero bi prilagodili zahtevo za linearno letno zmanjševanje, ki trenutno znaša 1,74 %, da bi dosegli cilj glede zmanjšanja emisij CO_2 do leta 2050;

51. poleg bi morala Komisija po njegovem mnenju predlagati, da se prihodki od dražb obvezno namenijo inovativnim okolju prijaznim tehnologijam; je prepričan, da bi bilo treba določbe v zvezi s sektorji in podsektorji, v katerih je prisotno tveganje selitve ogljikovih virov, pregledati glede na zavezujoč mednarodni sporazum o boju proti podnebnim spremembam, da se industriji zagotovi čim večja varnost;

52. ugotavlja, da EU potrebuje celovit okvir politike za leto 2030, s katerim bo spodbujala naložbe in dolgoročno dekarbonizacijo v sektorjih, ki niso vključeni v sistem za trgovanje z emisijami in povzročijo 60 % emisij toplogrednih plinov v EU; poudarja, da je v posebnih sektorjih, kot sta sektorja gradnje in prometa, veliko neizkoriščenega potenciala za energetsko učinkovitost (njun ocenjeni potencial energetske učinkovitosti je 61 % oziroma 41 %); poudarja, da lahko sektorji, ki niso vključeni v sistem za trgovanje z emisijami, znatno olajšajo prizadevanja za zmanjšanje ogljikovih emisij EU; zato poziva Komisijo in države članice, naj še naprej nadaljujejo delo za ambiciozen okvir do leta 2030 za sektorje, ki niso vključeni v sistem za trgovanje z emisijami, pri tem pa za države članice ohranijo prožnost pri določanju lastnih načinov za uresničitev ciljev iz porazdelitve prizadevanj; priznava, da bi morali cilji za sektorje, ki niso vključeni v sistem za trgovanje z emisijami, temeljiti na oceni potenciala v vsakem sektorju po načelu od spodaj navzgor;

53. poudarja, da so cilji sektorjev, ki niso vključeni v sistem za trgovanje z emisijami (porazdelitev prizadevanj), precej neambiciozni v primerjavi s sektorji, ki so vključeni, ter da so hudo sporni dobropisi, na primer za industrijske pline, v okviru porazdelitve prizadevanj še vedno dovoljeni, v sistemu za trgovanje z emisijami pa ne;

54. poziva Evropsko komisijo, naj čim prej predstavi predlog, ki bo dobropise, ki jih ni več mogoče uporabiti v sistemu za trgovanje z emisijami, prepovedal tudi pri porazdelitvi prizadevanj, in poziva države članice, naj se nemudoma zavežejo, da bodo sledile pristopu, h kateremu so zavezale industrijo;

55. poziva Komisijo, naj predlaga ambicioznejši okvir za sektorje, ki niso vključeni v sistem za trgovanje z emisijami (porazdelitev prizadevanj);

56. poudarja, da se vpliv metana (CH_4) na globalno segrevanje ne upošteva dovolj, saj je njegov potencial globalnega segrevanja v 15-letnem obdobju 80-krat višji od CO_2, v 40-letnem obdobju pa 49-krat višji; poziva Komisijo, naj v okviru politik o zmanjševanju emisij toplogrednih plinov podrobneje analizira vpliv metana, da oceni možnosti in predlaga načrt za zmanjševanje emisij CH_4, prilagojen posebnim razmeram v nekaterih sektorjih in državah članicah;

57. poziva Komisijo, naj predstavi poseben okvir za promet, saj je odgovoren za približno četrtino emisij toplogrednih plinov in porabe energije v EU, zaradi česar je za proizvodnjo energije drugi sektor z največ emisijami toplogrednih plinov;

58. ugotavlja, da imajo napredna biogoriva pomembno vlogo pri zmanjševanju emisij toplogrednih plinov v prometu, povečujejo pa tudi zanesljivost oskrbe z energijo ter prispevajo k rasti in delovnim mestom;

59. ugotavlja, kako pomembno je celovito obračunavanje ogljika v okviru direktive o kakovosti goriva, da se zmanjšajo emisije toplogrednih plinov v življenjskem ciklu pogonskih goriv; poudarja, da ima lahko direktiva o kakovosti goriva pomembno vlogo pri spodbujanju trajnostnih biogoriv v podnebnem in energetskem okviru za leto 2030; zato obžaluje, da Komisija ne kaže pripravljenosti, da bi zagotovila nadaljevanje direktive o kakovosti goriva po letu 2020;

60. poziva Komisijo, naj opredeli niz kazalnikov za ocenjevanje napredka, ki ga dosegajo posamezni sektorji, ki niso vključeni v sistem za trgovanje z emisijami, zlasti za trajnost stavb;

61. ugotavlja, da bodo soproizvodnja in daljinsko ogrevanje in hlajenje v prihodnje imeli pomembno vlogo (in jo imajo že zdaj) pri povečevanju energetske učinkovitosti, optimaliziranju uporabe obnovljivih virov za proizvodnjo toplotne ali električne energije in izboljševanju kakovosti zraka na lokalni ravni; poziva EU, naj razmisli o popolni vključitvi sektorja ogrevanja in hlajenja v prehod na trajnostni energetski sistem; ugotavlja, da ta sektor trenutno porabi približno 45 % končne energije v EU; zato poziva Komisijo, naj zbere potrebne podatke o virih ter uporabi ogrevanja in hlajenja ter distribucije toplotne energije različnim skupinam končnih odjemalcev (na primer stanovanja, industrija, terciarni odjemalci); poleg tega poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo že razpoložljive rešitve za učinkovito ogrevanje in hlajenje;

62. poudarja, da ima daljinsko ogrevanje in hlajenje velik potencial za povečanje energetske učinkovitosti z recikliranjem toplote iz proizvodnje električne energije, ki se sicer ne bi uporabila, v kombiniranih obratih za soproizvodnjo toplotne in električne energije, sežigalnicah in industrijskih energetskih procesih; to je tudi celostna rešitev na mestnih območjih, ki bo prispevala k zmanjševanju odvisnosti EU od uvoza energije ter ohranila stroške ogrevanja in hlajenja cenovno dostopne za državljane;

63. poziva Komisijo in države članice, naj analizirajo potencial preostalih obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje ter preverijo sinergijo med povečano rabo obnovljivih virov in izvajanjem direktiv o energetski učinkovitosti in o energetski učinkovitosti stavb;

64. ugotavlja, da ima sektor informacijsko-komunikacijske tehnologije kot velik porabnik električne energije velik potencial za varčevanje z energijo in lahko postane zgled za energetsko učinkovitost in spodbujanje energije iz obnovljivih virov, saj podatkovna središča v EU porabijo do 1,5 % vse porabljene električne energije, uporabniki pa se vse bolj zavedajo ogljičnega odtisa informacijske tehnologije in storitev v oblaku, ki jih uporabljajo;

Skladnost instrumentov politike

65. ponavlja, da mora energetski in podnebni okvir za leto 2030 rezultate dosegati stroškovno čim učinkoviteje; meni, da bi bilo to mogoče doseči z jasnimi naložbenimi spodbudami in onemogočanju prekomernega kompenziranja in zapletenosti ter regulativnega obremenjevanja industrije; zato je stališča, da bi bilo treba državam članicam v določenih mejah omogočiti prožnost in svobodo ter zagotoviti stabilnost in jasnost za naložbene odločitve; poziva države članice, naj popolnoma spoštujejo okvir EU;

66. poudarja, da je pri reševanju številnih izzivov na podnebnem in energetskem področju pomembno okrepljeno usklajevanje, oblikovanje preglednega energetskega trga EU in izmenjava najboljših praks na področju energije na ravni EU, tako da bi nacionalni ukrepi postali učinkovitejši in doslednejši; meni, da bi okvir podnebne in energetske politike do 2030 moral zajemati nekatere obvezne elemente, s katerimi bi od držav članic zahtevali, da se pri načrtovanju velikih sprememb v oskrbi z energijo posvetujejo s sosednjimi državami;

67. opozarja, da je jasen, usklajen in dosleden politični in regulativni okvir s celostnim pristopom osrednjega pomena za spodbujanje gospodarstva, rasti ter stabilne in dostopne cene energije in lahko pomaga pripomore k potrebnim naložbam v „možnosti, ki jih ne bomo obžalovali“ (obnovljivi viri energije, energetska učinkovitost in pametna infrastruktura), kot je opredeljeno v energetskem načrtu za leto 2050, in sicer na stroškovno učinkovit in trajnosten način; ugotavlja, da je neskladje med našimi cilji za leto 2020 prispevalo k sedanji nizki ceni ogljika;

68. poudarja, da je z vidika dolgoročnih naložb bistveno, da se industriji zagotovi srednje- do dolgoročna regulativna gotovost, in v zvezi s tem poziva k ambicioznim in zavezujočim ciljem glede emisij toplogrednih plinov, energije iz obnovljivih virov in energetske učinkovitosti;

69. poudarja, da je najbolj skladen pristop za obdobje po letu 2020, da bi zastavili cilj zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do 2030 za vso EU, pri čemer bi upoštevali zmanjšanje emisij zaradi ciljev EU za energetsko učinkovitost in obnovljive vire energije do leta 2030; ugotavlja, da bi tako imenovani „sveženjski pristop“, ki vključuje cilje za energetsko učinkovitost, obnovljive vire energije in znižanje emisij toplogrednih plinov, opredeljen v skladu z obstoječimi stroškovno učinkovitim potencialom za energetske prihranke, EU omogočil, da bi svoje cilje glede konkurenčnosti, zanesljive oskrbe z energijo in dekarbonizacije uresničila ob nižji ceni ogljikovega dioksida in manjšem bremenu za industrijo, kot s pristopom, ki bi zajemal zgolj cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov;

70. ugotavlja, da je Unija predlagala mednarodni postopek pregleda, namenjen oceni predhodnih zavez pred sklenitvijo sporazuma o podnebnih spremembah leta 2015; zato poziva Svet, naj sklene dogovor o postopku pregleda z jasnim časovnim razporedom in tako zagotovi, da se bodo cilji Unije o zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in drugi s tem povezani cilji pregledali in po potrebi izboljšali;

71. poudarja, da je za pravilno delovanje notranjega trga potrebna temeljita analiza orodij in ciljev ter njihove skladnosti; poudarja, da mora biti cilj zmanjševanja toplogrednih plinov dovolj ambiciozen, da bo zagotavljal dodatne spodbude poleg tistih, ki se dosežejo s cilji na področjih energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije, ter da mora biti v skladu z ravnmi znižanja, ki z znanstvenega stališča veljajo za nujne, če želimo preprečiti nevarne podnebne spremembe;

72. poziva Komisijo, naj preuči interakcijo med podnebnimi in energetskimi cilji, da bi dosegli čim učinkovitejše politike na ravni EU, pri čemer naj se izogne pastem, na katere je doslej naletel pristop z neusklajenimi cilji in ukrepi, in naj ne upošteva le nacionalnega BDP, temveč tudi zmogljivost posameznih držav članic za stroškovno učinkovito zmanjševanje emisij; opozarja, da bo napredek pri energetski učinkovitosti v sektorjih, ki niso vključeni v sistem trgovanja z emisijami, kot so stavbe in promet, prinesel znatna zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, in tako zmanjšal prizadevanja za dekarbonizacijo v drugih sektorjih;

73. poziva Komisijo, naj okrepi uspešnost in stroškovno učinkovitost pristopa treh ciljev z usklajenimi in jasnimi politikami, ki jim bo medsebojno delovanje teh ciljev resnično koristilo;

74. ugotavlja, da bi morala razprava o ciljih do leta 2030 temeljiti na zanesljivi ekonomski analizi možnega vpliva teh ciljev po državah in po sektorjih; poziva Komisijo, naj objavi vse razpoložljive podatke in analize na tem področju, da se ugotovi, ali bi prišlo do neenake obremenitve med državami članicami;

75. je prepričan, da bi bilo treba države članice in regije spodbuditi k boljšemu sodelovanju, da bi optimalno izkoristili raziskave, razvoj, inovacijska prizadevanja in učinkovitost širše uporabe obnovljivih virov energije, zlasti vetrne energije na morju; obžaluje, da mehanizmi sodelovanja, ki jih je leta 2009 uvedla direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, do danes skoraj niso bili uporabljeni, in poziva k večji rabi teh mehanizmov; je seznanjen z ugotovitvami Komisije, na podlagi katerih bi lahko boljša uporaba obstoječih možnosti za sodelovanje prinesla znatne koristi, na primer okrepitev trgovine; poudarja, da ima regionalno povezovanje pomembno vlogo pri stroškovno učinkovitem uvajanju obnovljivih virov energije; v zvezi s tem izpostavlja pomembno vlogo Komisije pri usklajevanju, finančnem podpiranju in pripravi ustreznih analiz obnovljivih virov energije in njihovega potenciala za države članice ter pri spodbujanju postopnega zbliževanja nacionalnih politik za energijo iz obnovljivih virov;

76. ugotavlja, da mora Evropska unija izpolniti svoje zaveze glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov s pomočjo politik, ki bodo preprečujevale razvoj na področju nekonvencionalnih fosilnih goriv z visokimi emisijami toplogrednih plinov, na primer katranskega peska;

77. poziva Komisijo, naj predloži analizo bolj trajnostnega in stroškovno učinkovitega razvoja različnih virov energije, tudi obnovljivih, pri čemer naj upošteva okoljski vpliv, vse stroške sistema, vidike odvisnosti od surovin (predvsem redkih zemelj, ki jih je v Evropi malo), učinkovito rabo virov in življenjski cikel;

78. poziva Komisijo, naj predloži analizo o tem, kako lahko stabilni obnovljivi viri energije, na primer hidroenergija (zlasti črpalne hidroelektrarne), geotermalna energija ali trajnostno pridobljena biomasa skupaj s fosilnimi gorivi dopolnijo spremenljive obnovljive vire energije; poziva Komisijo, naj predlaga trajnostna merila za trdno in plinasto biomaso, pri čemer bi se upoštevale emisije toplogrednih plinov za omejitev neučinkovite uporabe virov biomase;

79. poudarja, da ima učinkovita raba virov pomembno vlogo pri izpolnjevanju podnebnih in energetskih ciljev EU; poziva Komisijo in države članice, naj čim bolj celovito vključijo načrt za učinkovito rabo virov v vse druge pomembne politike ter naj postopno ukinejo subvencije, ki vodijo v neučinkovito rabo virov;

80. poziva Komisijo, naj oblikuje zlahka dostopno spletno podatkovno zbirko o najboljših praksah s področja učinkovite rabe virov;

81. opozarja, da je hiter prenos in izvajanje zakonodajnih aktov EU, zlasti na področju okolja in energetike, obvezen in potreben za preprečitev drobitve trga;

82. poziva Komisijo, naj oceni razvoj energetskih prihrankov v EU;

83. ugotavlja, da leta 2013 objavljeni okvirni nacionalni cilji glede energetske učinkovitosti v okviru direktive EU o energetski učinkovitosti iz leta 2012 jasno nakazujejo, da ne zadoščajo za cilj 20-odstotnega povečanja, ki si ga je zastavila EU; vztraja, naj Komisija ne odlaša več s predlogom nove politike in ukrepov, ki bi zajemali tudi zavezujoč cilj glede energetske učinkovitosti do leta 2020, in naj vključi tovrsten cilj v svoje prihodnje sporočilo o okviru za leto 2030, da bi zagotovila skladnost med cilji;

84. poudarja pomen lokalnih in regionalnih podnebnih in energetskih pobud, saj lahko pomembno prispevajo k nacionalnim prizadevanjem za blažitev in k nadaljnjemu razvoju decentralizirane proizvodnje energije; priporoča, naj Komisija tovrstne pobude podpre, zlasti prek usmerjenega razvoja že obstoječih programov za financiranje na področju podnebnih sprememb in energije; spodbuja Komisijo in države članice, naj odpravijo vse ovire, ki lokalnim in regionalnim organom preprečujejo izpolnjevanje podnebnih in energetskih ciljev EU;

85. ugotavlja, da sedanji energetski in podnebni okvir EU ne odraža razlik v rabi energije med mesti in podeželskimi območji, ločenimi od omrežja; ugotavlja, da so nekateri energetski izzivi bolj pereči na podeželju, na primer slaba energetska učinkovitost, otežena cenovna dostopnost energije, visok ogljični odtis trdnih in tekočih goriv za ogrevanje);

86. poziva Komisijo, naj kot del okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 oblikuje energetsko strategijo za podeželje, v kateri bo analizirala nekatere posebne izzive, s katerimi se soočajo odjemalci energije, ki ne prihaja iz omrežja, in za države članice pripravila niz priporočil za politiko;

87. meni, da bi moral podnebni in energetski okvir za izpolnitev ciljev do leta 2030 vključevati instrumente, ki so na voljo v okviru regionalne politike EU. To pomeni boljšo uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov za razvoj projektov decentraliziranih obnovljivih virov energije, projektov čistih goriv na urbanih in podeželskih območjih ter projektov energetske učinkovitosti;

Zanesljiva oskrba z energijo

88. poudarja, da je zanesljiva oskrba z energijo za evropske državljane in podjetja odločilnega pomena; poudarja pomen okvira podnebne in energetske politike do leta 2030, v katerem bi bila obravnavana potreba po bolj zanesljivi oskrbi z energijo, okoljski trajnosti, gospodarski in industrijski konkurenčnosti v EU, ugodnih cenah energije za vse in večji odpornosti na svetovne energetske pretrese, z ukrepi, kot je diverzifikacija dobavnih poti, dobaviteljev in virov, pa bi bilo treba zajeti tudi ustvarjanje delovnih mest in socialne vidike;

89. poudarja, da je treba zagotoviti zanesljivo oskrbo EU z energijo in energetsko neodvisnost, kar se lahko doseže predvsem s spodbujanjem energetske učinkovitosti in prihrankov ter obnovljivih virov energije, kar bo skupaj z drugimi alternativnimi viri energije zmanjšalo odvisnost od uvoza; opaža vse večje zanimanje za raziskovanje naftnih in plinskih polj v Sredozemskem in Črnem morju; meni, da bi bilo treba v okviru politike EU o črpanju nafte in plina na morju nameniti pozornost preprečevanju morebitnih nevarnosti ter določitvi izključnih ekonomskih con zadevnih držav članic in tretjih držav v skladu s konvencijo Združenih narodov o pomorskem pravu (UNCLOS), katere podpisnice so vse države članice ter tudi EU;

90. poudarja, da smejo države članice pri zagotavljanju zanesljive oskrbe z energijo same izbrati nacionalno mešanico energetskih virov in izkoristiti domače vire energije, pod pogojem, da uresničujejo dolgoročne energetske in podnebne cilje Unije in zagotovijo varne, okoljsko trajnostne in družbeno sprejemljive prakse, tudi pri iskanju in ekstrakciji teh virov, in upoštevajo tudi morebitne škodljive čezmejne učinke;

91. poudarja, da je treba ob tem, ko si EU prizadeva za zanesljivo oskrbo z energijo, težišče premakniti na model sodelovanja med državami članicami, tako da se zagotovi čimprejšnja dokončna vzpostavitev notranjega energetskega trga v EU, ki bo zajel zlasti izgradnjo povezovalnih vodov in odpravo čezmejnih ovir; poleg tega meni, da bo dokončanje in posodobitev infrastrukture EU, ki bo povezovala sever in jug ter vzhod in zahod, EU omogočilo, da bo čim bolje izkoristila sorazmerne prednosti posameznih držav članic, in poziva k nadaljnjemu učinkovitemu in trajnostnemu podpiranju decentralizirane proizvodnje energije v malem obsegu in v lasti skupnosti ter pametne energetske infrastrukture na ravni distribucije in shranjevanja ter programov za odziv na povpraševanje, da bi omogočili lokalno izravnavo ponudbe in povpraševanja v vseh državah članicah; zato poudarja, da je treba nadalje razviti makroregionalne energetske trge v EU, kot je združeni nordijski trg *Nord Pool* ali osrednjezahodni trg; zato izpostavlja, da je potrebno močno usklajevanje med politikami držav članic ter skupno delovanje, solidarnost in preglednost, saj lahko odločitve glede nacionalne energetske politike vplivajo tudi na druge države članice; predlaga, naj se določita možnost in način uporabe strokovnega znanja ter struktur Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) pri izvajanju zgoraj naštetih nalog in preuči, kako bi lahko zagotovili boljše sodelovanje med operaterji prenosnih omrežij;

92. poziva Komisijo, naj pri oblikovanju zakonodaje v zvezi s hidravličnim lomljenjem zagotovi obvezno presojo okoljskih vplivov tako pri iskanju kot pridobivanju plina iz skrilavca; poleg tega poudarja, da ni dovolj podatkov o kemikalijah, ki se uporabljajo v procesu hidravličnega lomljenja; zato poziva Komisijo, naj pri oblikovanju zakonodaje o tem zagotovi preglednost vseh podatkov o teh kemikalijah, da bi zagotovila čim višjo raven javnega zdravja in varstva okolja;

93. meni, da bi zajemanje in shranjevanje ogljika lahko imelo pomembno vlogo pri zmanjševanju emisij toplogrednih plinov (kot je bilo potrjeno v načrtu Komisije za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika in njenem energetskem načrtu za leto 2050), vsaj v prehodnem obdobju in zlasti za energetsko intenzivne panoge; ugotavlja pa, da na tem področju primanjkuje javnih in zasebnih naložb; poziva Komisijo, naj preuči najboljši način za razvoj tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljika v EU ter predlaga ustrezne ukrepe v okviru za leto 2030, da bi spodbudili zainteresirane strani in pridobili potrebna finančna sredstva; poudarja, da bodo imeli obnovljivi viri energije kot tudi zajemanje in shranjevanje ogljika pomembno vlogo pri prihodnji mešanici energetskih virov EU, in jih ne bi smeli razumeti kot medsebojno konkurenčne; poleg tega poziva Komisijo, naj okrepi izmenjavo najboljših praks in informacij z ZDA in Kanado na področju tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida;

94. poudarja, da bo plin imel pomembno vlogo pri preoblikovanju energetskega sistema in priznava potencial zemeljskega plina za zagotovitev prožnosti sistema dobave energije na kratki do srednji rok; meni, da skladna politika in regulativni okvir ne bi smela odvračati od prehoda s proizvodnje energije s pomočjo visokoogljičnih tehnologij na zemeljski plin; v zvezi z notranjim trgom s plinom poziva Komisijo in države članice, naj pregledajo vse pogodbe za plin, osnovane na zastarelih mehanizmih za določanje cen, vključno z indeksacijo na podlagi cen nafte, in poziva Komisijo, naj pomaga pri preučevanju možnosti za preoblikovanje teh pogodb in krepitev zmogljivosti za kratkoročno trgovanje s plinom; izpostavlja nedavne dogodke na svetovnem energetskem trgu in poudarja pomemben prispevek utekočinjenega zemeljskega plina k oskrbi z energijo v EU zaradi vpliva na notranji energetski trg EU, geopolitiko na področju energetike v evropskem sosedstvu in odnose s tradicionalnimi državami dobaviteljicami;

95. poudarja velik potencial energije vetra Severnega morja; poudarja pomen omrežja v Severnem morju za zagotavljanje stroškovno učinkovitega koriščenja energije iz tamkajšnjih obnovljivih virov; v zvezi s tem priznava pomen pobude za priobalno omrežje držav ob Severnem morju ter poziva države članice in Komisijo, naj ji namenijo več pozornosti in podpore;

96. poudarja, da je aktivno gospodarjenje z gozdovi, ki krepi rast in s tem tudi absorpcijo ogljikovega dioksida, pomemben in stroškovno učinkovit način za lažje uresničevanje podnebnih ciljev; ugotavlja, da vsak dodatni kubični meter gozda, ustvarjen z aktivnim gojenjem, absorbira približno 1,3 tone ogljikovega dioksida; poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo spodbude za lastnike gozdov, da bi dejavno prispevali k večjim koristim za podnebje, na primer z osredotočanjem na regionalne ukrepe, ki spodbujajo trajnostno gojenje gozdov in absorpcijo ogljikovega dioksida;

97. se strinja s Komisijo, da je na evropski ravni mogoče zmanjšati državno posredovanje na vseh ravneh in tako zmanjšati tveganje razdrobljenosti trga; zato poziva Komisijo, naj nadaljuje postopek razdružitve in vzpostavitve optimalnega energetskega sistema; poziva države članice, naj v celoti in pravočasno izvajajo tretji zakonodajni sveženj o notranjem energetskem trgu, da bi odpravili preostale ovire za dokončno vzpostavitev enotnega trga; poudarja, kako pomembno je odpraviti preostala infrastrukturna ozka grla, primere nedelovanja trga, izkrivljanje in zlorabo vodilnih položajev in pomanjkanje preglednosti ter preprečiti nastanek novih ovir za povezovanje trga električne energije in plina, kot so slabo zasnovani trgi zmogljivosti, ki zapostavljajo določene vrste izravnalnih virov; poziva Komisijo, naj v predlogih za leto 2030 upošteva zasnovo trga, da bi se izboljšalo trgovanje z električno energijo ter razvili pregledni trgi izravnalnih in sistemskih storitev; poudarja, da bi bilo treba pri postopnem odpravljanju reguliranih cen za končnega odjemalca po vsej EU, ki so nižje od nastalih stroškov, upoštevati legitimne interese ranljivih odjemalcev, ki ne morejo vedno izkoristiti prednosti dejanske konkurenco na trgu z energijo;

98. poudarja, da so končni odjemalci energije, tako posamezniki kot mala in srednja podjetja ter industrija, bistvo notranjega energetskega trga in da bi morali biti deležni čim nižjih cen energije, te pa bi morale biti pregledne, da bi jih bilo treba ustrezno obveščati in jim svetovati prek lahko dostopnih informacij, da bi spodbujali odgovorno porabo energije, in da bi bilo treba rešiti vprašanje njihove občutljivosti na naraščajoče in vse bolj spremenljive cene energije; opozarja na pomen enostavnejšega vzpostavljanja in upravljanja civilnih iniciativ, tudi prek zadrug;

99. poudarja, da je treba v novem okviru obravnavati posledice vse dražje energije in gospodarske krize v zvezi s cenovno dostopnostjo energije za končne odjemalce (gospodinjstva in podjetja) in pravično porazdelitvijo finančnega bremena; zlasti poziva k ukrepom, s katerimi bi preprečili izgubljanje delovnih mest, saj evropske panoge, ki so sicer v svojem sektorju med najčistejšimi na svetu, občutijo negativne posledice svoje visoke porabe energije; priznava, da bi mogel cilj za prihranek energije znižati račune za energijo tako za gospodinjstva kot tudi za podjetja; poudarja, da bi izvajanje direktive o energetski učinkovitosti stavb lahko ustvarilo nova delovna mesta na področju naknadnega opremljanja obstoječih stavb za zagotovitev stalnih koristi; poziva države članice, naj za te namene uporabijo financiranje EU, ki je na voljo;

100. poziva Komisijo in države članice, naj bodo še zlasti pozorne na cenovno dostopnost energije in energetsko revščino; meni, da je za reševanje teh vprašanj potreben skladen okvir politike, vključno z ustreznimi ukrepi socialne politike, in poziva Komisijo, naj spodbuja izmenjavo najboljše prakse na tem področju in sodeluje z državami članicami pri razvijanju kazalnikov in primerjalnih analiz za ugotavljanje in primerjavo obstoječe in potencialne energetske revščine; priznava, da ukrepi na področju energetske učinkovitosti strukturirano odpravljajo energetsko revščino; ugotavlja, da je energija osnovna storitev, zajeta v Protokolu št. 26 o storitvah splošnega pomena, priloženemu Lizbonski pogodbi; poudarja, da bi bilo treba stroške energetske politike pokriti na čim pravičnejši način s posebnim poudarkom na ranljivih

gospodinjstvih z nizkimi dohodki, na katera visoke cene energije najbolj vplivajo; meni, da je treba spodbujati sodelovanje potrošnikov; poudarja, da bi morala nadgradnja trgov in infrastruktur zadostiti potrebam državljanov in da bi bilo treba zagotoviti preglednost naložb in odgovornost zanje;

101. ugotavlja, da so za zagotavljanje zanesljive oskrbe z energijo potrebni zadostni prožni in zanesljivi viri, ki zagotavljajo potrebne zmogljivosti za zadovoljevanje povpraševanja med konicami in v obdobjih političnih, gospodarskih ali tehnoloških težav ter da je te zmogljivosti mogoče zagotoviti s prožno rezervno zmogljivostjo, upravljanjem povpraševanja, čezmejnim trgovanjem in medsebojnim povezovanjem ter učinkovitejšo porabo presežne zmogljivosti; poudarja, da so zaradi naraščajoče oskrbe z energijo iz spremenljivih obnovljivih virov potrebni shranjevanje energije ter prožnejša in bolj dinamična omrežja; poziva Komisijo, naj pripravi smernice o uporabi in uvedbi vseh prilagodljivih virov;

102. ugotavlja, da so nekatere države članice (ter nekateri otoki in oddaljena območja), ki so energetski otoki ali so razmeroma slabo vključene v evropski notranji energetski trg, še danes v veliki meri izključene iz evropskega plinskega in električnega omrežja in so pogosto odvisne od posameznega dobavitelja zunaj EU (kar je zlasti negotovo v primeru politično nestabilnih in nedemokratičnih režimov) ter plačujejo višje cene energije, kar negativno vpliva na njihovo konkurenčnost ter gospodarski in socialni razvoj, obenem pa so zaradi tega izpostavljene političnim in gospodarskim pritiskom držav zunaj EU; poudarja, da bodo te države težko uresničile zavezo Evropskega sveta, da po letu 2015 nobena država članica ne sme ostati brez dostopa do omrežij EU, brez znatnih naložb v infrastrukturo; v zvezi s tem se zavzema za čimprejšnjo izvedbo projektov skupnega interesa s seznama, objavljenega oktobra 2013;

103. ugotavlja, da je fizično povezovanje energetske infrastrukture med državami članicami predpogoj za ustrezno delovanje energetskih trgov in čezmejno delitev električne energije; v zvezi s tem opozarja na sklepe Evropskega sveta v Barceloni iz leta 2002 v zvezi z določitvijo nezavezujočega cilja glede doseganja medsebojne elektroenergetske povezanosti v višini 10 % obstoječih nacionalnih proizvodnih zmogljivosti do leta 2005; poudarja, da večina držav članic ni uresničila tega cilja, zato poziva Komisijo, naj oblikuje zavezujoče cilje za minimalno čezmejno prenosno zmogljivost in naj predlaga morebitni novi model in nove zaveze za fizično povezovanje električne infrastrukture med državami članicami ter jasen časovni okvir za njihovo uporabo; meni, da bi to olajšalo čezmejno trgovanje;

104. priznava, da je razširitev pravil notranjega energetskega trga na jugovzhodno in vzhodno Evropo nujno potrebna za zanesljivo oskrbo EU z energijo, zato poziva države članice in Komisijo, naj še naprej zagotavljajo politično in finančno podporo energetski skupnosti;

105. poziva Komisijo, naj razišče možnosti in različne tehnologije za shranjevanje energije v EU, zlasti toplotne in električne, da bi spodbudila celovitejši pristop k ponudbi energije in povpraševanju po njej; ugotavlja, da bi raziskave, razvoj in inovacije na področju tehnologij in aplikacij za skladiščenje, kot so električna vozila, lahko pomembno prispevale k shranjevanju presežne električne energije iz obnovljivih virov in izravnavi energetskih omrežij; zato poziva Komisijo, naj v celoti izkoristi obstoječe možnosti financiranja teh raziskav;

106. poudarja pomen usklajevanja intenzivnosti naložb v energetsko infrastrukturo z naložbami v vire energije; poudarja, da sta posodobitev obstoječe energetske infrastrukture in izgradnja nove, pametne in prožne infrastrukture na vseh ravneh za proizvodnjo, prenos (zlasti čezmejnih plinskih in električnih povezovalnih vodov), distribucijo in skladiščenje energije, tako za toploto kot električno energijo, bistvenega pomena za stabilen, dobro integriran in dobro povezan energetski trg z raznovrstnimi viri oskrbe, ki preprečuje negativne učinke, kot so nenačrtovani tokovi električne energije; izpostavlja, da bi bile vzporedno z naložbami v regionalna ali celo lokalna omrežja potrebne tudi naložbe velikega obsega; poudarja, da bi bilo treba naložbam v infrastrukturo, namenjenim doseganju takih ciljev, dodeliti podporo EU v vsaki fazi njihovega izvajanja v skladu z novimi smernicami za vseevropsko energetsko infrastrukturo in instrumentom za povezovanje Evrope, katerega namen je pospeševanje naložb na področju vseevropskih omrežij vseevropskega pomena in pritegnitev financiranja iz javnega in zasebnega sektorja; poudarja potrebo po podpiranju doslednih, učinkovitih in bolj usklajenih ureditev za izdajo dovoljenj za naložbe v infrastrukturo v EU; opozarja, da je treba v okviru uporabe pametnih tehnologij upoštevati tudi vprašanja varstva podatkov;

107. poudarja, da bo spodbujanje mikroproizvodnje bistveni element za dvig deleža obnovljivih virov energije; poudarja vlogo pobud v lasti skupnosti, vključno z zadrugami, na vseh ravneh energetske verige: v proizvodnji, potrošnji in distribuciji; v zvezi s tem ugotavlja, da decentralizirana oskrba z energijo iz obnovljivih virov zmanjšuje težave v zvezi z električnimi omrežji in potrebo po gradnji novih daljnovodov in torej s tem povezane stroške, saj so decentralizirane tehnologije veliko bližje končnim odjemalcem; ugotavlja, da je potrebnih več naložb na distribucijski ravni;

Sreda, 5. februar 2014

Krepitev konkurenčnosti gospodarstva EU

108. meni, da lahko dokončen, odprt in pregleden notranji trg, kjer vsa podjetja iz EU in tretjih držav spoštujejo pravni red, zlasti na področju energije in okolja, zagotovi enake konkurenčne pogoje za dobavitelje energije iz EU glede na proizvajalce energije iz tretjih držav in okrepi njihov pogajalski položaj; poudarja, da je potrebna bolje usklajena zunanja energetska politika;

109. ugotavlja, da je tržno oblikovanje cen v energetskem sektorju, vključno z internalizacijo zunanjih stroškov, a brez povezave z oblikovanjem cen na tretjih trgih, najboljši način za zagotavljanje konkurenčnih cen;

110. poudarja, da je z državami, ki niso članice EU, potreben dialog o uresničevanju načel, ki jih je EU določila v zvezi z varstvom okolja, uporabo zelenih tehnologij in vzdrževanjem zadovoljivega stanja ohranjenosti;

111. meni, da bo jasen okvir do leta 2030, v katerem so določeni zavezujoči cilji v zvezi z energijo iz obnovljivih virov in energetsko učinkovitostjo, spodbudil naložbe v inovativne tehnologije, spodbudil raziskave in razvoj ter zasebne naložbe, ki bodo skupaj z javno podporo zagotovile močno potrebno gospodarsko spodbudo za splošno okrepitev gospodarstva in povečale konkurenčnost, rast in visokokakovostna delovna mesta, ki jih ni mogoče preseliti zunaj Unije; meni, da bo več naložb zmanjšalo stroške proizvodnje za evropsko industrijo prek večje energetske učinkovitosti in učinkovitosti virov, obenem pa zmanjšalo tudi občutljivost na nihanja cen energije na svetovnih trgih ter s tem ustvarilo stabilnejše okolje za naložbe; poziva Komisijo, naj v okviru evropskega semestra bolj poudari potencial za zaposlovanje v sektorjih trajnostne energije v posamezni državi članici in vsej Uniji;

112. poudarja, da bo določitev zavezujočih ciljev glede emisij toplogrednih plinov, obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti spodbudila zgodnja vlaganja v trajnostne tehnologije, kar bo povzročilo odpiranje novih delovnih mest in rast, evropski industriji pa zagotovilo konkurenčno prednost na mednarodni ravni;

113. poziva Komisijo k izvajanju njenega niza ključnih ukrepov za zaposlovanje za nizkoogljično gospodarstvo ter k spodbujanju boljše uporabe finančnih instrumentov EU, ki so na voljo državam članicam, regionalnim in lokalnim ravnem ter zasebnemu sektorju za pametne naložbe v trajnostne tehnologije, na primer v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko, da bi še bolj okrepili njene posojilne zmogljivosti na področju učinkovite rabe virov in obnovljivih virov energije;

114. poudarja, da bodo v naslednjem desetletju potrebne znatne naložbe v elektroenergetski sektor zaradi pričakovane zamenjave obstoječih elektrarn in modernizacije omrežja; vztraja, da imata energetska učinkovitost in varčevanje z energijo ključno vlogo pri zmanjševanju stroškov in zagotavljanju najnižjih možnih cen za odjemalce; poudarja, da stavbni sektor predstavlja 40 % bruto porabe energije EU ter da po navedbah Mednarodne agencije za energijo 80 % potenciala energetske učinkovitosti v stavbnem sektorju in več kot 50 % v industrijskem sektorju ostaja neizkoriščenega; na tem področju vidi velik potencial za znižanje računov za energijo;

115. poziva Komisijo in zlasti GD za konkurenco k uvedbi ugodnih pogojev za naložbe v energetsko učinkovitost, vključno s sektorjem industrije, v okviru revizije okoljskih smernic o državni pomoči;

116. poziva Komisijo, naj opravi raziskavo, v kateri bo analizirala nove in stroškovno učinkovite zasnove za trg energije, ter tako zagotovi, da industrija in odjemalci prejemajo električno energijo po najnižjih možnih cenah, da je donos na naložbe čim višji, da je vključenih več spremenljivih virov obnovljive energije in da prepreči selitev virov CO_2; zato poziva Komisijo, naj čim prej predloži dodatno oceno in priporočila za nadaljnje ukrepanje, da bi bolje uskladili okoljsko, energetsko in industrijsko politiko ter preprečili tveganje selitve virov CO_2, zlasti v energetsko intenzivnih sektorjih, ki izhaja iz selitve proizvodnih obratov in naložb zunaj EU, pri tem pa naj upošteva mednarodni okvir;

117. poudarja, da so cene energije za odjemalce in industrijo zelo pomemben element njihovega proračuna oziroma proizvodnih stroškov; meni, da bi morali podnebni cilji EU povečati njeno konkurenčnost in varnost njene oskrbe z energijo; zato zahteva, da se za vsak nov instrument politike, povezan s temi cilji, obvezno izvede temeljita ocena učinka glede vpliva zadevnega instrumenta na konkurenčnost EU in držav članic; poziva Komisijo in države članice, naj konkurenčnost industrije v EU v čim večji meri vključijo v politike na drugih področjih, in podpira predlog Komisije, naj poveča delež, ki ga v BDP prispeva industrija, na 20 %;

118. priznava, da je sektor energije iz obnovljivih virov pomemben za gospodarsko rast in ohranitev visokokakovostnih in visokotehnoloških delovnih mest ter da podpira sektorje, kot so kovinsko-predelovalni sektor, sektor električne in elektronske opreme, IT, gradbeništva, prometa in finančnih storitev; poziva Komisijo, naj razvije strategijo industrijske politike za tehnologije v zvezi z energijo iz obnovljivih virov, ki bo pokrivala celotni proces od raziskav in razvoja do financiranja;

119. poudarja tveganje, da bi naložbe v trajnostne tehnologije utegnile zapuščati EU med drugim zaradi negotovosti v zvezi z ambicijami EU za nadaljnjo dekarbonizacijo; opozarja, da nedavne ugotovitve kažejo, da je EU sicer še vedno vodilna v globalni tekmi na področju čistih tehnologij, a da se ZDA in Kitajska hitro približujeta; v tem okviru ugotavlja, da se je trenutni delež EU v vloženih svetovnih tehnoloških trajnostnih patentih zmanjšal na tretjinskega, medtem ko je bil leta 1999 skoraj polovičen; zato poziva Komisijo in države članice, naj povečajo svojo podporo trajnostnim tehnologijam in storitvam; meni, da bi zlasti prihodki od prodaje potrdil v sistemu za trgovanje z emisijami v prihodnosti morali biti namenjeni omogočanju naložb in inovacij v sektorju trajnostnih tehnologij;

120. ugotavlja, da glavni tekmeci EU na svetovnem trgu veliko pozornosti namenjajo tehnološkemu razvoju, inovacijam in izboljševanju proizvodnih procesov; ugotavlja tudi, da je rast nekaterih njihovih gospodarstev hitrejša kot v EU; na podlagi tega sklepa, da mora EU dati prednost raziskavam in razvoju (vključno z razvijanjem znanstvenih in tehnoloških partnerstev z mednarodnimi partnerji), inovacijam (zlasti ustvarjanju evropske dodane vrednosti pri razvoju in domači proizvodnji trajnostnih tehnologij) in izboljšanju produktivnosti industrijskih postopkov;

121. poudarja, da v okviru brezplačnega dodeljevanja pravic ni upoštevana gospodarska logika načela vključitve cene ogljika v ceno proizvoda; ugotavlja, da nedavna študija, ki jo je opravila Komisija, ni dala nobenih dokazov o selitvi virov CO_2 v preteklih dveh tržnih obdobjih sistema za trgovanje z emisijami; poudarja, da bi bilo treba za zmanjšanje morebitnega prihodnjega tveganja za selitev virov CO_2 prihodke od dražb v okviru sistema za trgovanje z emisijami nameniti za kapitalsko intenzivne naložbe v prodorne tehnologije v energetsko intenzivnih panogah ali za spodbujanje drugih oblik zaposlovanja, na primer z nižjo obdavčitvijo dela;

122. poziva k sprejetju ukrepov, s katerimi bi obravnavali in dosegli potrebne veščine za novoustvarjena delovna mesta ter se v sistemih izobraževanja in usposabljanja soočili z novimi izzivi na sedanjih delovnih mestih, katerih profil se približuje bolj zelenim delovnim mestom; poudarja, da morajo biti aktivne politike trga dela usmerjene in zasnovane tako, da bodo izpolnjevale povpraševanje po delovni sili, zato da bi preprečili pomanjkanje kvalificirane delovne sile v novih trajnostnih tehnologijah in da bi mladim, ženskam in prikrajšanim skupinam omogočili dostop do trajnostnih in kakovostnih delovnih mest v zelenem gospodarstvu;

123. poziva države članice in mednarodno skupnost, naj spodbujajo izobraževanje na področju znanosti, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) za energetski sektor ter ohranjajo izobraževalne ustanove, ki so sposobne proizvajati usposobljeno delovno silo in naslednjo generacijo znanstvenikov in inovatorjev, ki bodo pomagali doseči cilj energetsko samozadostne in trajnostne Evrope; v zvezi s tem opominja na pomembno vlogo Obzorja 2020 in Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo pri odpravljanju vrzeli med raziskavami, izobraževanjem in uporabnimi inovacijami v energetskem sektorju;

124. opozarja na ključno vlogo malih in srednjih podjetij kot generatorjev gospodarske rasti v EU ter poziva Komisijo in države članice k oblikovanju ugodnega okolja za naložbe s strani malih in srednjih podjetij v tehnologije varčevanja z energijo in k aktivnemu spodbujanju takih naložb;

125. spodbuja Komisijo, naj podpre razvoj naprednih biogoriv za prometni sektor, ki izboljšujejo kakovost goriv in tako povečujejo splošno konkurenčnost gospodarstva EU brez potrebe po dodatnih naložbah v novo infrastrukturo;

126. poziva Komisijo, naj razvije način merjenja konkurenčnosti EU in njenih največjih tekmecev, ki bi, na primer, lahko temeljil na davčnih politikah, raziskavah in razvoju, izvozu tehnologije, številu raziskovalcev in visoko usposobljenih delavcev, inovacijah, industrijskih cenah energije, okoljski in energetski politiki, ravni plač in produktivnosti, infrastrukturi, nepotrebnih regulativnih bremenih in drugih pomembnih dejavnikih; poudarja, da je v tej novi metodologiji treba upoštevati zunanje stroške podnebnih sprememb, vključno z morebitnimi višjimi stroški, povezanimi z zavarovanjem pred tveganji, ki izhajajo iz podnebnih sprememb;

127. odločno poudarja, da je treba v vsakršni prihodnji politiki EU obravnavati primerjalne prednosti in slabosti njenega gospodarstva, zlasti kar zadeva vse sporazume o prosti trgovini, ki jih sklene EU, pri tem pa upoštevati tudi ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in njihove gospodarske koristi;

128. poudarja, da se cene energije med regijami razlikujejo glede na geološke, politične in fiskalne razlike ter da je najboljši način za zagotavljanje nizkih cen energije ta, da se v celoti izkoristijo domači, trajnostni viri energije v EU; poziva Komisijo, naj razvije celovito analizo skupnih sistemskih stroškov in učinkov različnih virov energije ter njihovega dolgoročnega učinka na zadostnost proizvodnje;

129. ugotavlja, da je EU celina omejenih virov in da uvozi približno 60 % plina, več kot 80 % nafte in skoraj 50 % premoga za proizvodnjo električne energije; v zvezi s tem vztraja pri okviru do leta 2030, ki močan poudarek namenja trajnostnim in obnovljivim virom energije v EU;

130. poudarja, da sta socialni dialog in udeležba delavcev temeljni vrednoti in orodji, ki podpirata in usklajujeta spodbujanje socialne kohezije, kakovostnega zaposlovanja in ustvarjanja delovnih mest na eni ter večje inovativnosti in konkurenčnosti evropskih gospodarstev na drugi strani;

131. poziva k sprejetju ukrepov za ohranitev delovnih mest v najbolj prizadetih visokoogljičnih sektorjih, kot so proizvodnja električne energije, promet, gradbeni sektor in energetsko intenzivne industrijske panoge, ki so v svetovnem merilu na splošno najbolj zelene in energetsko učinkovite; poziva, naj se ob izgubljanju delovnih mest v visokoogljičnih panogah omogoči prehod delavcev iz prizadetih sektorjev v druge;

132. poudarja, da so potrebni ukrepi za dohodkovno podporo, ki jih bodo spremljali drugi ukrepi, na primer usposabljanje, da se izboljša in ohrani zaposljivost, delavci zadržijo na trgu dela in da se v času krize in prestrukturiranja prepreči izgubljanje veščin;

Priznavanje različnih zmogljivosti držav članic

133. pozdravlja pripombe Komisije, da lahko podnebni in energetski cilji EU različno vplivajo na posamezne države članice in njihove državljane, zaradi česar je pošteno nadaljevati z ukrepi za pravično porazdelitev prizadevanj kot doslej, pri čemer se upoštevajo okoliščine posamezne države članice (kot na primer njen BDP), zlasti tistih, ki so v resnih finančnih težavah, dosežki pri zmanjšanju emisij od leta 1990 dalje, emisije na prebivalca, gospodarski potencial ter potencial za zmanjšanje emisij, obnovljivi viri energije, dostop do tehnologij in zmogljivost za prihranek energije;

134. poudarja, da sprejetje strategije za dekarbonizacijo, ki ne upošteva položaja nekaterih držav članic, lahko povzroči veliko povečanje energetske revščine v teh državah;

135. poudarja, da je v skladu s členom 194 PDEU EU odgovorna za dokončno vzpostavitev notranjega energetskega trga ter za spodbujanje obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti, medtem ko je odločanje glede mešanice energetskih virov v državah članicah v rokah držav članic, katerim bi bilo treba omogočiti, da uporabljajo in razvijajo različne pristope za tehnologije in energetske vire, ki so prijazni okolju, družbeno in gospodarsko sprejemljivi ter skladni z okoljskimi in energetskimi cilji Unije, katerih namen je varovati in izboljšati okolje; meni, da bi vsak prihodnji okvir moral spoštovati neodvisnost držav članic;

136. se zaveda, da tehnologije za izkoriščanje obnovljivih virov energije vključujejo številne različne tehnične možnosti, ki jih je mogoče uporabiti v sektorjih električne energije, ogrevanja in hlajenja ter prometa; poudarja, da skupni zavezujoči cilj za obnovljive vire energije do leta 2030 državam članicam dopušča široko in prilagodljivo izbiro, kje in kdaj vlagati v energetske sektorje in tehnologije, ki prispevajo k tem sektorjem;

137. opozarja Komisijo, da je Parlament pozval k pripravi zakonodaje, ki od posameznih držav članic zahteva, da izdelajo strategijo za nizke emisije ogljika do leta 2050; meni, da sicer taki nacionalno določeni načrti ne bi smeli biti pravno zavezujoči, so pa nujni za zagotavljanje jasnosti glede dolgoročne usmeritve politike in ukrepov, ki bodo potrebni za uresničitev ciljev, za vlagatelje in uradnike; pričakuje, da bo Komisija predlagala delitev bremen med državami članicami za določitev datuma za oddajo teh načrtov za namene revizije; poziva Komisijo, naj v primeru vseh načrtov, ki veljajo za nerealistične, in če država članica ni pripravljena zagotoviti ustreznega pojasnila, predlaga take dodatne ukrepe, kot so morda potrebni za zagotovitev verodostojnosti ciljev Unije za zmanjšanje emisij CO_2;

138. poudarja, da bi morali biti načrtovani ukrepi usmerjeni predvsem v izvajanje scenarijev ukrepanja, ki bi upoštevali obstoječi potencial v državah članicah, obete za razvoj stroškovno učinkovitih in trajnostnih novih tehnologij ter globalni učinek izvajanja predlagane politike, zato da bi lahko predlagali cilje zmanjšanja za naslednja leta;

139. poziva Komisijo, naj izboljša spodbujanje in učinkovitost obstoječih finančnih mehanizmov (npr. NER300) za naložbe v trajnostne tehnologije z zbiranjem vseh potrebnih informacij o finančnih možnostih za nacionalne, regionalne in lokalne ravni v enotni, jasni in lahko dostopni podatkovni zbirki;

140. ugotavlja, da dostop do kapitala in stroški kapitala, zlasti za mala in srednja podjetja ter sektorje težke industrije, veliko krat ovirajo naložbe v kapitalsko intenzivne čistejše tehnologije in energetsko učinkovitost; zato poziva Komisijo, naj preuči možnost ustanovitve sklada, ki bi lahko spodbujal razvijanje inovativnih trajnostnih tehnologij in podpiral pobude za izboljšanje učinkovitosti energetsko intenzivnih sektorjev, ki bi združeval obstoječe in nove vire financiranja ter pripomogel k spodbujanju naložb in bi se po možnosti financiral z deležem prihodkov iz sistema za trgovanje z emisijami ali strukturnih skladov ali kohezijskega sklada; poziva Komisijo, naj razvije inovativne finančne instrumente ter večjo vlogo nameni Evropski investicijski banki in nacionalnim javnim finančnim institucijam ter pridobivanju financiranja iz pokojninskih skladov in zavarovalnic;

141. glede na dejstvo, da nekateri industrijski sektorji za nadaljnje zmanjšanje emisij in izboljšanje energetske učinkovitosti potrebujejo prebojne tehnologije, ki presegajo trenutno stanje tehničnega razvoja, poziva Svet, naj v politične ukrepe vključi jasne zaveze za financiranje raziskav, razvoja, pilotnih obratov in uporabe novih tehnologij, ki so skladne s ravnjo prizadevanj, zahtevano v ciljih do leta 2030;

142. poziva EU k pragmatičnemu pristopu k novim tržnim modelom, ureditvi in modelom financiranja za trajnostne energetske rešitve;

EU na mednarodni ravni

143. ugotavlja, da številne države v vzponu in razvite države razvijajo različne podnebne politike in naložbe, ki vključujejo izvajanje njihovih lastnih sistemov za trgovanje z emisijami po zgledu sistemov za trgovanje z emisijami v EU; pozdravlja prihodnjo perspektivo povezovanja sistema EU za trgovanje z emisijami z drugimi mehanizmi trgovanja z ogljikom po svetu za oblikovanje svetovnega trga ogljika; poudarja, da bo tak globalni pristop pomenil enake konkurenčne pogoje za evropsko industrijo, saj je najbolj celovit in stroškovno učinkovit pristop k odpravljanju industrijskih emisij toplogrednih plinov na svetovni ravni; v zvezi s tem meni, da bi mednarodna zgornja meja in trgovinski sistem lahko zelo pripomogla k izvajanju novega pravno zavezujočega sporazuma o globalnih podnebnih spremembah;

144. poudarja, da se mora cilj poglobljenega sodelovanja na področju energetske politike odražati tudi v zunanji energetski politiki, in zato poziva k evropeizaciji sporazumov s tretjimi državami na področju energije in k vključitvi ciljev evropske energetske politike;

145. ugotavlja, da vodilna vloga EU na področju tehnologije obnovljivih virov energije izvira iz inovacij v proizvodnji in na področjih, kot je sistemsko povezovanje; se zaveda, da bo zaradi sprejetja zavezujočih ciljev do leta 2030 EU igrala vlogo kompetenčnega grozda, ki omogoča razvoj visokokakovostnih in stroškovno konkurenčnih izdelkov; meni, da bo to koristilo notranjemu trgu ter evropskim podjetjem omogočilo vstop na rastoče trge tretjih držav po zaslugi konkurenčne prednosti EU; ugotavlja, da če ne bo ambicioznega svežnja ciljev do leta 2030, EU tvega, da bo izgubila tržno in tehnološko vodilno vlogo;

146. priznava pomen zavezujočih ciljev in politik do leta 2020 na področju energije iz obnovljivih virov za pomoč EU, da vzpostavi vodilno vlogo na področju tehnologije na svetovnih trgih in na področju inovacij v zvezi s tehnologijo obnovljivih virov energije; poudarja, da bi nadaljevanje te politike s sprejetjem zavezujočih ciljev glede obnovljivih virov energije do leta 2030 EU omogočilo tekmovanje s Kitajsko, ZDA, Južno Korejo, Japonsko in Indijo za vodilno vlogo na področju tehnologije na trgih prihodnosti, celo v času gospodarskih omejitev;

147. poudarja, da je 138 držav po vsem svetu prilagodilo cilje in politike obnovljivih virov energije; se zaveda, da naložbe v zelene tehnologije v Indiji, na Kitajskem in v ZDA rastejo mnogo hitreje kot v EU; v zvezi s tem poudarja, da EU tega še zdaleč ne „dela sama“, temveč, nasprotno, da tvega, da bo zamudila gospodarske priložnosti, ki jih prinaša trenutno energetsko preoblikovanje;

148. poudarja, da je treba najprej zagotoviti, da bodo razvite države prve hitro znižale lastne emisije in državam v razvoju zagotovile potrebna sredstva za prilagajanje in blaženje; odsvetuje, da bi namesto tega uporabljali izravnalne mehanizme, na primer mehanizem čistega razvoja, saj se takšni mehanizmi niso izkazali kot učinkovita orodja za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, hkrati pa zavirajo izvajanje ključnih strukturnih sprememb v gospodarstvih razvitih držav;

149. poudarja, da je treba uskladiti cilje v zvezi z razvojem in podnebnimi spremembami; poudarja, da podnebne spremembe celotnim regijam onemogočajo dostop do hrane, kar kaže na povezave s ciljem izkoreninjenja svetovne revščine, na čemer temeljijo razvojni cilji tisočletja, in procesom uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja, ki se je začel na konferenci Rio+20; poziva k združitvi obeh procesov v en sam, splošen okvir za obdobje po letu 2015;

150. ugotavlja, da je pomembno, da EU ohrani svojo vodilno vlogo naprednega akterja in da so države članice enotne pri zagovarjanju trdnega in skupnega stališča pri pogajanjih o podnebju, tako da se zagotovi nov zavezujoč svetovni sporazum o podnebnih spremembah v Parizu leta 2015; poudarja, da mora EU biti zgled in pravočasno, do vrhunskega srečanja voditeljev, ki ga je sklical Ban Ki Mun, sprejeti ambiciozen zavezujoč okvir politike, saj bo to pozitivno vplivalo na pogajanja; poziva Komisijo, naj preuči možnost uporabe dela prihodkov od dražb pravic za emisije ogljika za izpolnitev mednarodnih obveznosti EU glede financiranja ukrepov za obvladovanje podnebnih sprememb do držav v razvoju v skladu z njihovimi potrebami po prilagajanju in blažitvi;

151. poudarja, da imajo finančna sredstva ključno vlogo pri tem, da se državam v razvoju omogočijo ambiciozni podnebni ukrepi; zato vztraja, da je treba vzpostaviti celostno finančno strukturo za podnebne spremembe; poziva države članice, naj si bolj prizadevajo pomagati izpolniti zavezo razvitih držav, da bodo poleg zavez o dodelitvi 0,7 % BND kot uradne razvojne pomoči vsako leto do 2020 zagotovile vsaj 100 milijard USD za podnebno financiranje;

152. pozdravlja pobudo Ban Ki Muna o trajnostni energiji za vse, ki spodbuja energetsko učinkovitost in energijo iz obnovljivih virov kot najustreznejši rešitvi za blažitev; poziva EU, naj podpre ta program;

153. poziva države članice in druge stranke, naj v prihajajočih mednarodnih pogajanjih in v pričakovanju morebitnega zavezujočega sporazuma vprašanje selitve virov CO_2 rešujejo na globalni ravni;

154. zato poziva k boljšemu usklajevanju med Svetom, Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, da bi bila EU enotna pri mednarodnih pogajanjih ter bi igrala aktivnejšo vlogo in imela večji vpliv pri spodbujanju trajnostnih politik;

o

o o

155. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.